

**Almanya Ülke Raporu
(Otomotiv Sektörü Açısından)**

Ar-Ge Şubesi

Haziran, 2020

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER.....	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	5
3. ALMANYA’NIN DIŞ TİCARETİ	7
4. TÜRKİYE İLE TİCARET	12
5. ALMANYA’NIN OTOMOTİV SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	14
6. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	19
7.COVID 19 SALGINI NEDENİYLE ALMANYA F. CUMHURİYETİNDE ALINAN ÖNLEMLER.....	22
KAYNAKLAR	33

GSYİH: 4.160.930 (2020, IMF tahmini) (milyon \$) **Büyüme Oranı:** -6,9 (2020, IMF tahmini)
Nüfus: 82.903.000 (2019) **Başkent:** Berlin

Genel Bilgiler

Temel Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Almanya Federal Cumhuriyeti
Yüzölçümü	357.376 km ²
Dil	Almanca (resmi dil)
Para Birimi	Avro (€)
Başlıca şehirleri	Berlin (Başkent), Hamburg, Münih, Köln, Frankfurt/Main, Stuttgart
Yönetim Şekli	Federal Parlamenter Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Frank-Walter Steinmeier

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Coğrafi Konum

Almanya, 357 bin km²'lik yüzölçümü ve 83 milyona yaklaşan nüfusuyla, Avrupa'nın en büyük ülkelerinden biridir. Ülke, nüfus bakımından Avrupa Ülkeleri arasında Rusya Federasyonu'ndan sonra ikinci sırada, AB Ülkeleri arasında ise ilk sıradadır. Almanya 16 eyaletten oluşan federal bir cumhuriyettir. Ülke, AB içindeki liderlik konumu, güçlü ekonomik, sınai, ticari ve teknolojik yapısıyla Dünya ekonomisi ve siyasetinde kilit aktörlerden biridir. Almanya coğrafi olarak Orta Avrupa'da, Kuzey Denizi ile Alp Dağları arasında yer almaktadır. Komşu ülkeleri Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Hollanda, Fransa, Polonya, İsviçre, Belçika, Lüksemburg ile Danimarka'dır.

Ülkenin Kuzey bölgesi ovalar, orta ve güney batı bölgesinde ihtiyar dağlar, güneyinde Alpler, tepeler ve Bavyera Alpleri ülkenin genel coğrafik yapısını oluşturmaktadır. Almanya, coğrafi olarak Avrupa'nın tam ortasında yer almaktadır. Dokuz komşu ülke ile sınırdış konumundadır. Kuzeyde Danimarka, Hollanda, Belçika, Lüksemburg ve Batıda ise Fransa bulunmaktadır. İsviçre ve Avusturya Güneyde, Çek Cumhuriyeti ve Polonya ise Doğu'daki komşularıdır.

3 Ekim 1990 tarihinde Demokratik Almanya Cumhuriyeti ile birleşmesi ile Avrupa'nın ortasındaki konumu daha bariz duruma gelmiştir. Almanya, doğu ile batı ve İskandinav ile Akdeniz havzası arasında bir köprü durumundadır.

Avrupa Birliği ve NATO üyelikleri ile orta ve doğu Avrupa ülkeleri arasında da etkin bir köprü rolünü üstlenmiş bulunmaktadır. Kuzeyden Güneye hava hattı uzunluğu 876 km'dir. Batıdan

Doğuya uzunluğu ise 640 km'dir. Rusya Federasyonu'ndan sonra Avrupa'nın en çok nüfusa sahip ülkesidir.

Siyasi ve İdari Yapı

Devlet federatif yapıdadır. Almanya 16 eyaletten oluşmaktadır (Baden-Württemberg, Bavyera, Berlin, Brandenburg, Bremen, Hamburg, Hessen, Mecklenburg-Ön Pomeranya, Aşağı Saksonya, Kuzey Ren-Vestfalya, Rheinland-Pfalz, Saarland, Saksonya, Saksonya-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen). Federal Meclis iki ayrı meclisten oluşmaktadır. Bundestag (Federal Meclis) dört yıl için seçim bölgelerinin nüfusuna göre genel seçimlerle seçilir. Bundesrat ise senato mahiyetindedir ve nüfus sayısına bakılmaksızın her eyaletin iki temsilcisinden oluşur.

Yasama yetkisi Federal Meclis'e aittir. Ancak Anayasanın Federal Meclis'e bıraktığı alanın dışında Eyalet Meclisleri de yasama yetkisine sahiptirler. Eyaletler, Federal Meclis'in yasama yetkisine giren bir alanda Federal Meclis bu yetkisini kullanmıyorsa yasal düzenleme yapabilirler. Federal Cumhurbaşkanı beş yıllığına Federal Meclis Genel Kurulu tarafından kırk yaşını doldurmuş ve milletvekili seçilme hakkına sahip Almanlar arasından seçilir. Cumhurbaşkanı bir defa daha seçilebilirler.

Cumhurbaşkanı ülkeyi temsil eder, yasa ile başka türlü düzenlenmedikçe federal yargıç ve memurları atar. Cumhurbaşkanı'nın özel af ve anayasaya aykırı oldukları iddiasıyla yasaların iptali için anayasa mahkemesine başvurma hakkı mevcuttur. Yürütme yetkisi Federal Hükümete aittir. Hükümet Başkanı, Cumhurbaşkanı'nın önerisi üzerine Federal Meclis tarafından seçilir. Hükümet üyeleri ise, Başbakanın önerisi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanır veya azledilirler.

Nüfus ve İstihdam

Almanya'da 2019 yılı verilerine göre 83 milyona yaklaşan nüfusun 19 milyon kadarını göçmen kökenli vatandaşlar ve yabancılardan oluşmaktadır. Nüfusun %49'u erkek, %51'i kadındır. Ortalama yaşam süresi erkeklerde 76, kadınlarda 82'dir. Nüfusun %8,8'i yabancılardan oluşmaktadır. Yabancı nüfusun yaklaşık %40'ını diğer AB üyesi ülkeler oluşturmaktadır. Yabancı nüfusun içindeki belli başlı milletler; Türk, İtalyan, Polonyalı, Yunan, Hırvat, Avusturyalı ve Bosna-Hersek'lidir.

Ülkede 2019 verilerine göre 41,8 milyon işgücü bulunmakta olup, işsizlik oranı %3,4 olarak gerçekleşmiştir.

Doğal Kaynaklar

Almanya geniş çayırlara ve ormanlara, verimli ovalara sahiptir. Tarımsal araziler yaklaşık 17 milyon hektar, ülkenin ormanlık arazisi ise 11 milyon hektardır. Tarımsal arazilerin 12,1 milyon hektarlık bölümünü ekilebilir araziler ve sürekli bitkiler 4,7 milyon hektarlık bölümünü de sürekli çayır ve otlaklar oluşturmaktadır. Ülkenin iki büyük akarsuyu, güneyden kuzeye akan Ren Nehri ve Çek Cumhuriyeti'nden gelip Hamburg Limanı yakınlarında denize ulaşan Elbe hem Almanya, hem de diğer Avrupa ülkeleri için geleneksel su yolları olarak büyük bir öneme sahiptirler.

Ayrıca Ren Nehri'ni, kollarından biri olan Main Nehri vasıtasıyla, Almanya'da doğup Avusturya üzerinden Karadeniz'e dökülen Tuna Nehri'yle birleştiren bir kanal inşa edilmiştir. Tarım, ormancılık ve balıkçılık, GSYİH'nin % 1'ini oluşturmalarına rağmen, sektör ülkenin sosyal dokusu bakımından belirgin bir öneme sahiptir. Almanya'nın gıda bakımından kendine yeterlilik oranı %70'ler düzeyindedir. Almanya'nın gerek petrol gerekse maden cevheri bakımından kaynakları sınırlı olup, bu açıdan büyük ölçüde dışa bağımlıdır.

Bununla birlikte, yurtiçi tüketiminin dörtte birini karşılayabilecek düzeyde doğalgaz kaynaklarına, ayrıca geniş taş kömürü, linyit kömürü ve tuz kaynaklarına sahiptir. Bunlar dışında ülke, önceki yıllarda eski Doğu Almanya'nın önemli üreticiler arasında olduğu potasyum ve küçük miktarlarda olmak üzere uranyum, kobalt, bizmut ve antimon –Güney sınırlarında Çek Cumhuriyeti ile ortak çıkarılmaktadır- gibi maden ve mineral kaynaklarına sahiptir. Ancak, ülke genel olarak metal-mineral kaynakları açısından yoksuldur. Önemli linyit rezervleri Ren bölgesi, güney Brandenburg, Saksonya, Saksonya-Anhalt ve Aşağı Saksonya'nın doğusunda bulunmaktadır. Ekonomik olarak çıkarılabilir rezervlerin 40,5 milyar ton olduğu tahmin edilmektedir. Önemli taş kömürü rezervleri ise Ruhr bölgesinde (Kuzey RenWestfalya) ve Saarland'dadır. Rezerv büyüklüğü 2,5 milyar tondur. Ancak bu rezervlerin işletilmesinin ekonomik olmadığı düşünülmektedir. 1990'lara kadar Almanya'da (Saksonya ve Thüringen) önemli miktarda uranyum da çıkarılmıştır. Ancak nükleer santralleri işletmek için gerekli zenginleştirilmiş uranyum ithal edilmektedir.

Almanya yenilenebilir enerjiler alanında AB ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Ülkenin, dünyanın gelişmiş ekonomileri arasında ilk büyük yenilenebilir enerji ekonomisi olduğu ifade edilmektedir. Yeşil enerjiye geçişin temeli, "Birlik'90/Yeşiller" partisinin iktidar ortağı olduğu 1998- 2005 yılları arasında gerçekleştirilen yasal düzenlemelere dayanmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
GSYİH (Cari Fiyatlar -SAGP-milyar \$)	3767,35	3872,88	4000,24	4176,04	4342,91	4443,57	4160,93	4460,55
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar, %)	2,22	1,74	2,23	2,47	1,52	0,57	-6,95	5,15
Kişi Başına Düşen GSYİH'daki Değişim Oranı (Cari Fiyatlar SAGP -%)	1,79	0,87	1,41	2,08	1,22	0,32	-6,96	5,22
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort., %)	0,76	0,67	0,38	1,71	1,95	1,35	0,32	1,18
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	5,01	4,63	4,16	3,76	3,4	3,16	3,89	3,45
Nüfus (Milyon)	82.657	82.903	82.969	82.977	82.926	82.865	82.793	82.709
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	0,58	0,94	1,18	1,24	1,87	1,45	-5,52	-1,19
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya oranı (%)	7,2	8,59	8,51	7,82	7,4	7,15	6,58	6,66

Yüksek alım gücüyle ülkemiz ihracat ve ithalatında en büyük ortak olma özelliği taşıyan Almanya Federal Cumhuriyeti, dünyanın ABD ve Japonya'dan sonra gelen en gelişmiş sanayi ülkesidir. Ülke 83 milyonluk nüfusuyla Avrupa Birliği'nin de en büyük ve en önemli pazarı konumundadır. Alman ekonomisinin kalbini imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri sanayi makineleri, otomotiv ve kimya sanayi iken son yıllarda telekomünikasyon sektörü de önde gelen faaliyet alanlarından biri haline gelmiştir.

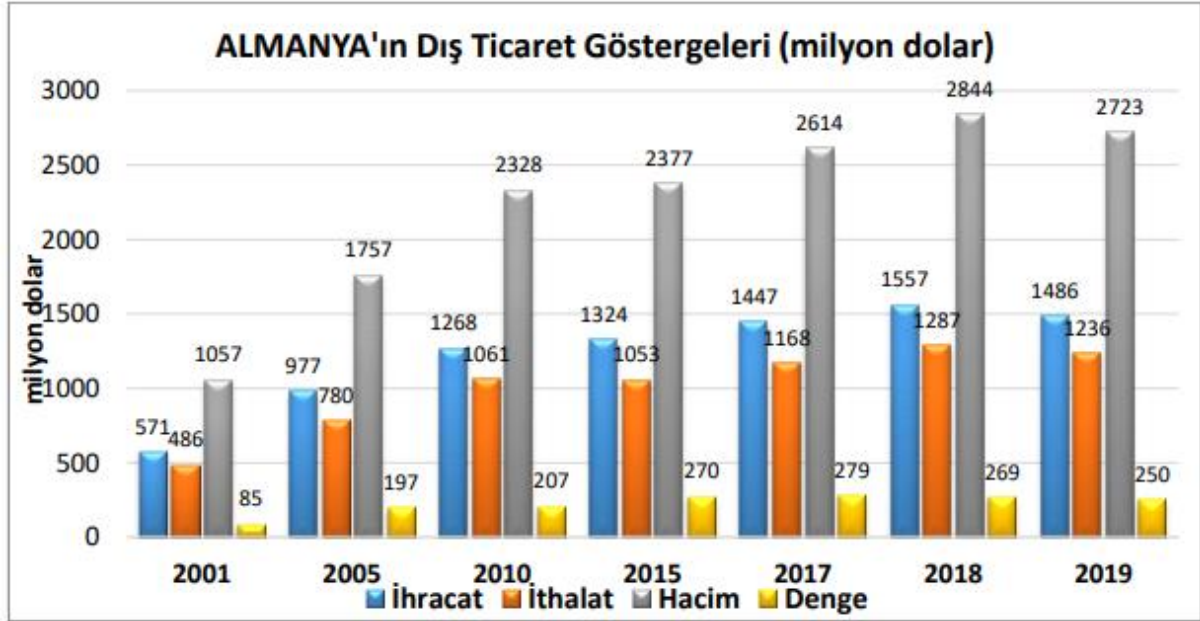
Diğer taraftan, Ruhr bölgesindeki çelik imalat sektörü ciddi biçimde küçülürken tarım da önemini giderek yitirmiştir. Diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi Almanya'da da hizmetler sektörünün önemi giderek artmıştır.

Ülke Bulguları:

- 2020 yılında sabit fiyatlara ve satın alma gücü paritesine göre, 4 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2021 yılında 4 trilyon dolar olması beklenmektedir (IMF2020).
- Almanya, 2020 yılı itibarıyla 194 ülke arasında dünyanın 6. büyük ekonomisidir (IMF2020).
- 2020 yılında sabit fiyatlara göre %7 oranında azalması beklenen GSYİH'nın, 2021 yılında %5,2 oranında artacağı tahmin edilmektedir (IMF-2020).
- Sabit fiyatlara ve satın alma gücü paritesine göre Kişi Başına Düşen Milli Gelirin 2020 yılında %7 oranında azalacağı tahmin edilen Ülkenin, bu kategoride 194 ülke arasında 142. olması beklenmektedir (IMF-2020).
- 2020 yılında %0,3 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2021 yılında %1,2 olacağı tahmin edilmektedir (IMF-2020).
- Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2020 yılında %4 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 92. sırayı alacağı tahmin edilmektedir (Dünya Bankası2019).
- 2020 yılında %7 oranında fazla vereceği tahmin edilen cari ödemeler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2021 yılında da % 7 oranında fazla vermesi beklenmektedir (IMF2020).
- 2020 yılında %- 6 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2021 yılında %- 1 olması beklenmektedir (IMF-2020).
- Almanya, 2018 yılında 26 milyar dolar ile doğrudan yabancı yatırım çeken ülkeler arasında 16. Sıradadır (UNCTAD).
- 2016-2018 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 149 milyar dolar olan Almanya, 2018 yılında 939 milyar dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 7. Sıradadır (UNCTAD).
- 2018 yılında 211 bin varil/gün'lük ham petrol üretimi ile 126 ülke arasında 35. sıradadır (ABD-EIA).
- 2019 yılında 1 trilyon feet³ kanıtlanmış doğalgaz rezervine sahip Almanya, 92 ülke arasında 64. sıradadır (ABD-EIA).
- 2015 yılında 337 milyar feet³'lük doğalgaz üretimi ile 97 ülke arasında 48. sıradadır. (ABD-EIA).
- İnsani Gelişmişlik Endeksine göre dünyada 189 ülke arasında Almanya 4. Sıradadır (UN2018).
- Ekonomik Serbestlik Endeksine göre Almanya, dünyada 180 ülke arasında 27. sıradadır (The Heritage Foundation-2020).
- Küresel Rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında Almanya 7. sıradadır (World Economic Forum-2019).
- İş Yapma Kolaylığı açısından Almanya, dünyada 190 ülke arasında 22. sıradadır (Dünya Bankası-2019).

3. DIŞ TİCARET

Ülkenin Dış Ticareti

<http://www.trademap.org/>

2003 yılından 2009 yılına kadar Dünya ihracatında ilk sırada olan Almanya 2019 yılında dünya ihracat ve ithalat sıralamasında Çin ve ABD ile ilk üç sırada, dış ticaret dengesi açısından da Çin'den sonra ikinci sırada yer almıştır. Özellikle yüksek katma değerli ürünlere odaklanan Almanya, düşük ücret politikası izleyen ülkelerden kaynaklanan rekabette, İtalya ve İspanya gibi diğer Avrupa ülkelerine kıyasla daha az etkilenmektedir.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

Almanya'da ihracatın yarısından fazlasını sermaye malları oluşturmaktadır. İhracatta en büyük payı ulaşım araçları ve bunların parçaları ve ilaçlar almaktadır. Bu ürünleri ilaç ihracatı izlemektedir. İthalatta önemli mal grupları makineler, ulaşım araçları ve bunların parçaları, petrol-doğalgaz ve ürünleri ve ilaçlardır.

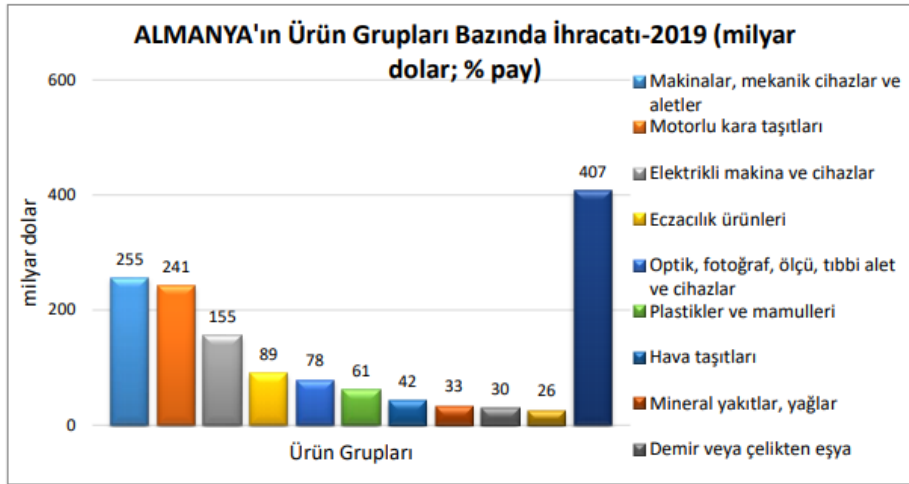
İhracat:

Almanya'nın ihracatında ilk 10 kalem (bin \$)

GTİP	Ürün Adı	2015	2016	2017	2018	2019
	Toplam İhracat	1.323.665.116	1.332.489.067	1.444.776.367	1.556.622.939	1.486.462.772
'8703	Otomobiller	152.938.406	152.226.963	157.003.953	155.037.984	142.271.010
'8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	53.571.949	56.419.185	62.451.994	67.426.305	61.796.400
'3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	48.699.559	48.318.911	52.758.660	55.805.051	56.238.391
'8802	Helikopterler, uçaklar vb.; uzay araçları (uydular dahil),	34.620.537	35.735.770	30.983.611	30.159.243	31.347.779

	uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları					
'3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	21.583.201	22.414.843	24.563.759	29.066.121	28.141.918
'8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar	13.101.571	13.577.835	16.386.309	18.167.395	17.490.262
'9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	12.676.329	13.049.274	14.081.638	15.536.096	16.181.296
'8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	12.600.806	12.245.402	15.081.808	15.692.206	14.880.405
'8542	Elektronik Entegre devreler	12.032.560	12.221.544	15.190.646	16.733.026	14.851.252
'8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb.)	11.843.396	12.466.550	14.049.642	15.487.731	14.435.596

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

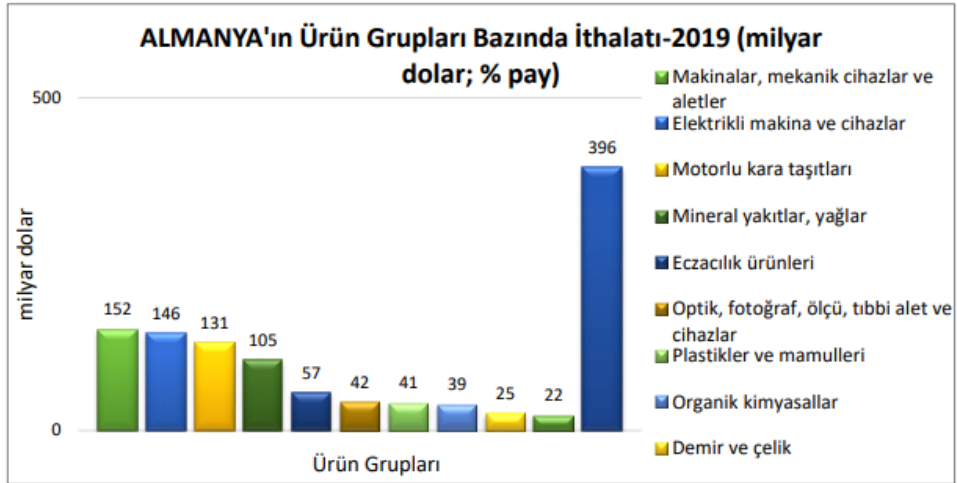
İthalat:

Almanya'nın ithalatında ilk 10 kalem (bin \$)

GTİP	Ürün adı	2015	2016	2017	2018	2019
8703	Otomobiller	45.803.198	51.587.150	58.352.119	64.705.458	70.521.574
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	36.513.217	28.776.094	36.231.014	45.086.740	40.737.628
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	34.221.737	37.211.902	41.603.217	43.870.523	39.541.788
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	32.334.689	23.422.661	24.172.080	32.387.746	31.234.362
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak	24.555.137	26.054.311	26.166.798	28.688.297	30.441.179

	üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)					
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	20.410.178	17.134.479	20.540.790	25.750.253	24.203.730
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	21.231.981	20.803.636	23.048.604	24.524.859	24.136.918
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	17.158.656	18.201.031	22.657.232	24.107.086	23.586.422
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	20.049.291	21.373.463	22.544.527	24.410.488	22.780.451
8542	Elektronik entegre devreler	13.505.594	13.689.571	17.415.248	19.545.395	16.923.699
Toplam İthalat		1.053.388.444	1.056.664.804	1.164.586.085	1.286.008.402	1.236.298.731

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Başlıca Ülkeler İtibarıyla Dış Ticaret

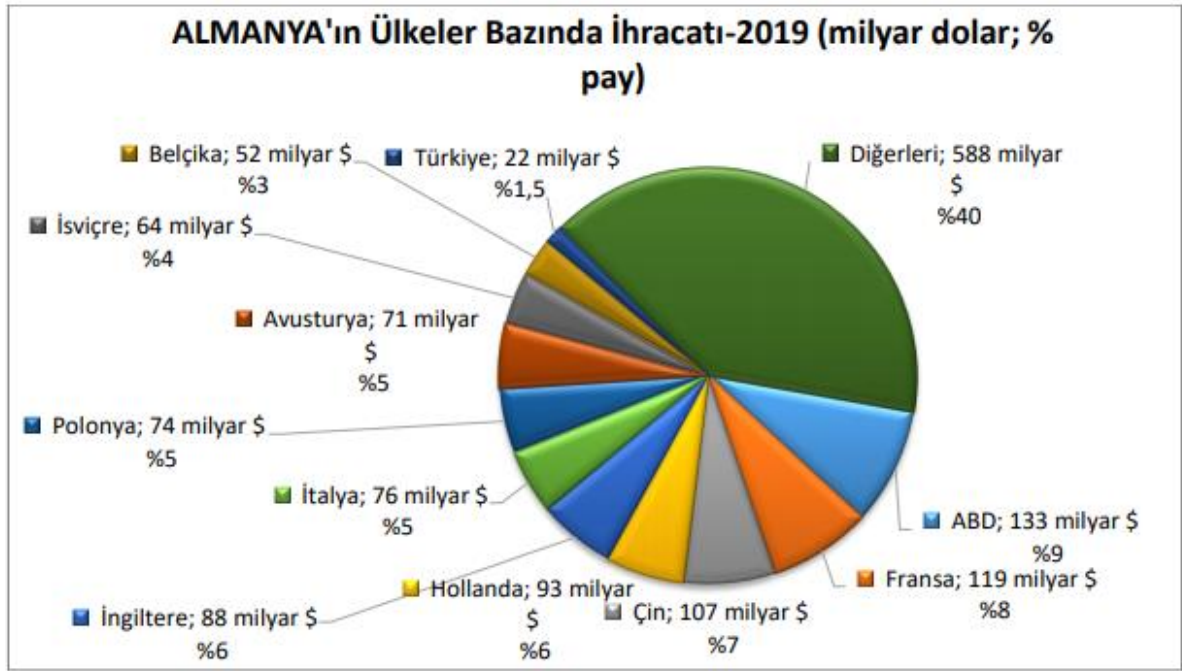
İhracat

Almanya'nın ihracatında ilk 10 ülke ve Türkiye (bin \$)

	İthalat Yapan Ülke Adı	2015	2016	2017	2018	2019
Sıra	Dünya	1.323.665.116	1.332.489.067	1.444.776.367	1.556.622.939	1.486.462.772
1	USA	126.090.209	118.236.226	126.254.167	133.896.931	132.844.271
2	Fransa	113.907.395	111.782.214	119.164.849	124.447.383	119.486.207

3	Çin	79.028.920	84.115.719	97.505.540	109.780.291	107.485.548
4	Hollanda	81.552.341	82.837.796	90.020.575	99.550.047	92.992.715
5	Birleşik Krallık	98.368.704	94.905.257	95.961.991	96.942.954	87.959.664
6	İtalya	64.083.976	67.712.471	73.735.334	82.387.243	76.154.530
7	Polonya	57.696.208	60.327.773	66.667.799	74.762.787	73.602.583
8	Avusturya	63.840.808	65.482.092	70.104.620	75.389.144	70.925.132
9	İsviçre	54.670.993	55.895.711	61.364.846	64.304.110	63.686.789
10	Belçika	45.276.822	45.925.963	49.831.849	52.307.614	51.569.648
17	Türkiye	24.703.019	24.216.131	24.280.334	22.729.040	21.891.553

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Kaynak Ticaret Bakanlığı

İthalat

Almanya'nın ithalatında ilk 10 ülke ve Türkiye (bin \$)

	İhracatçı Ülke Adı	2015	2016	2017	2018	2019
Sıra	Dünya	1.053.388.444	1.056.664.804	1.164.586.085	1.286.008.402	1.236.298.731
1	Çin	101.946.561	104.014.508	115.183.864	125.101.066	122.732.514
2	Hollanda	88.068.305	86.331.047	94.549.488	104.529.826	98.384.098
3	Amerika	66.428.354	64.142.420	69.868.049	76.179.360	79.935.585
4	Fransa	73.935.687	72.652.093	72.570.697	76.813.927	73.832.189

5	Polonya	49.567.310	51.435.745	57.121.975	65.020.284	64.440.399
6	İtalya	54.036.205	57.215.601	62.503.877	71.146.737	63.909.364
7	Çekya	43.447.447	46.731.625	51.582.891	56.147.443	53.524.223
8	İsviçre	47.127.224	49.120.554	52.102.300	54.821.289	52.384.348
9	Avusturya	40.965.636	42.275.636	45.511.686	49.489.237	46.419.937
10	Belçika	39.483.220	40.066.764	44.664.391	53.232.953	45.613.341
20	Türkiye	16.113.896	17.107.232	18.367.627	19.374.084	17.731.493

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

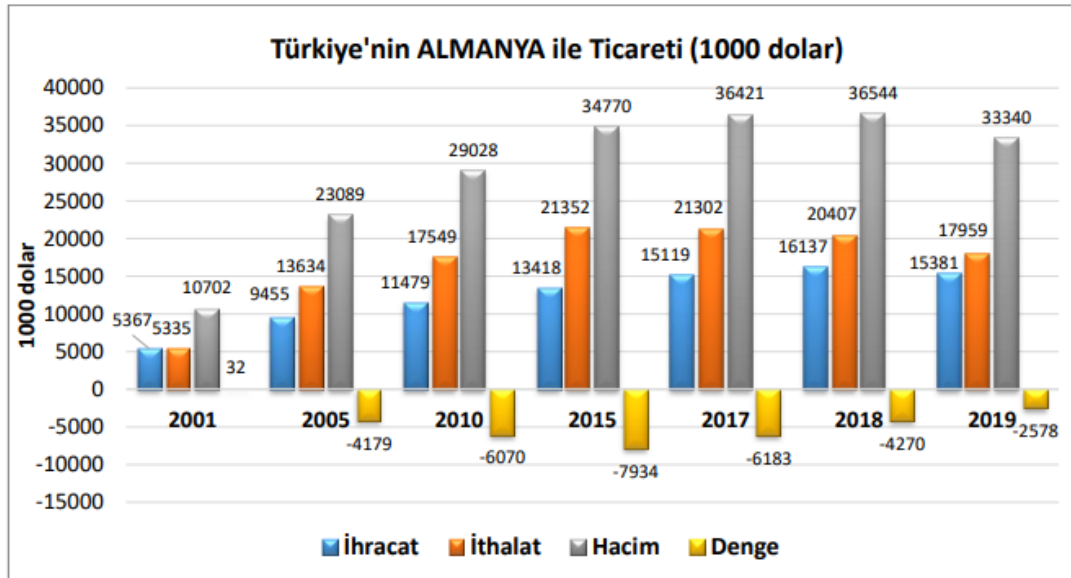
Kaynak: Ticaret Bakanlığı

TÜRKİYE ile TİCARET

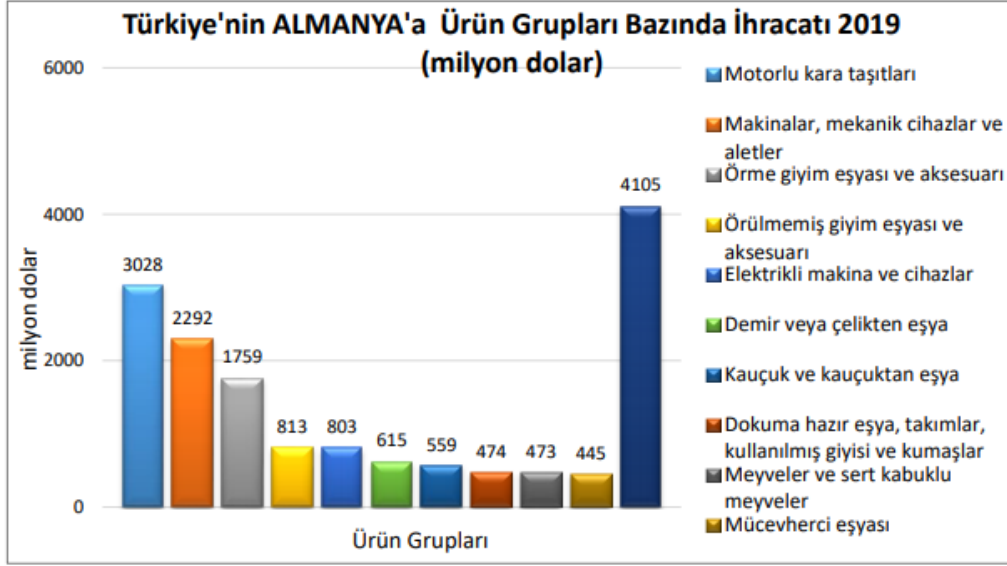
Genel Durum

Ülkemizin yabancı ülkelerle olan ikili ekonomik ve ticari ilişkileri dikkate alındığında, en yoğun ilişkilerin Federal Almanya ile olduğu gözlenmektedir. Almanya 2019 yılında, önceki yıllarda da olduğu gibi, ülkemizin ihracatında birinci sırada yer alırken ithalatımızda Rusya Federasyonu ve Çin'in ardından üçüncü sırayı almıştır. En büyük ticari ortağımız olan Almanya ile ikili ticaretimiz, istisnai yıllar haricinde, sürekli aleyhimize açık vermektedir. 2019 yılı verilerine göre Almanya ile dış ticaret açığımız yaklaşık 2,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Alman firmalarının son yıllarda üretim ve ithalatlarını Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerine kaydırmaları ve bu ülkelere yönelik vergi ve kotaların kaldırılması 2000'li yılların başlarında ihracat artışımızda bir yavaşlamaya neden olmakla beraber, 2003 yılından itibaren bu ülkeye ihracatımız tekrar artış trendine girmiştir. 2019 yılında Almanya'ya ihracatımız ise %5 civarında azalarak 15,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Almanya'ya ihracatımız %90 oranında sanayi mamullerinden, yaklaşık %10 oranında tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır. Diğer taraftan Almanya'dan ithalatımız %98 oranında sanayi mamullerinden, %2 oranında ise tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

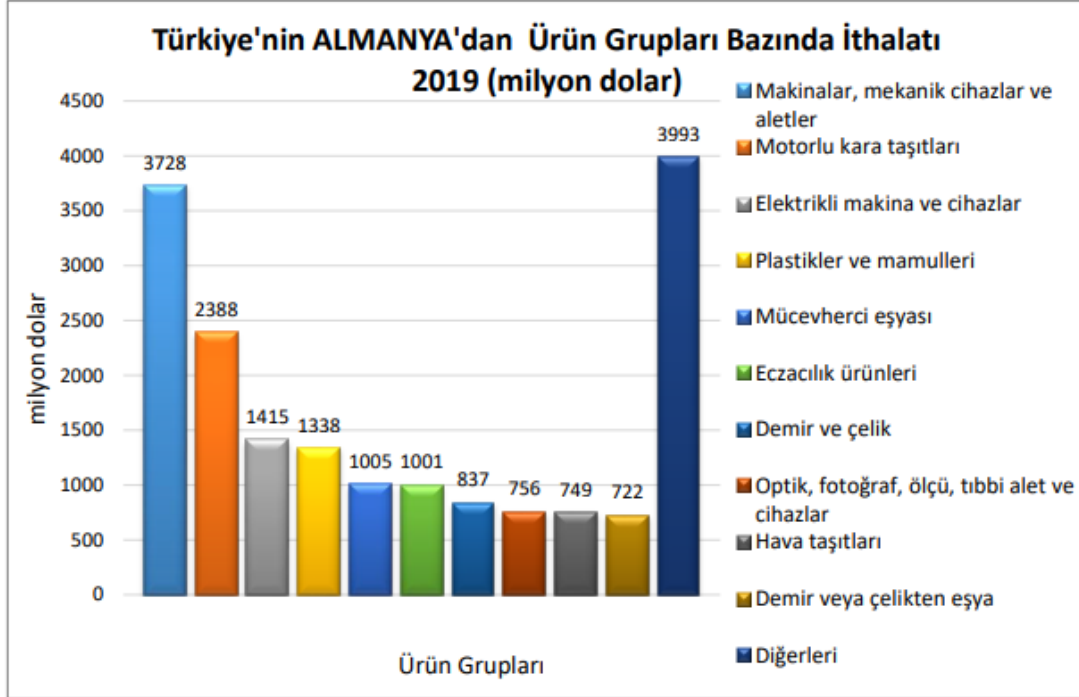
Türkiye-Almanya Ticareti

Türkiye'nin Almanya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Türkiye'nin Almanya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

ALMANYA’NIN OTOMOTİV SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dünyanın önde gelen otomotiv sanayilerinden birisi olan F. Almanya; Çin, ABD ve Japonya’nın ardından dünyanın en büyük dördüncü otomotiv üreticisi ve Avrupa’nın en büyük motorlu araç üreticisi konumundadır.

Günümüzde ülkedeki üretim maliyetlerinin yüksek olmasına rağmen, otomotiv sektörü, F. Almanya’nın en büyük sanayi sektörüdür. Alman otomotiv üreticileri 2018 yılında 16 milyondan fazla taşıt üretmişlerdir, bu dünya çapındaki üretimin %19’una tekabül etmektedir. 2018 yılında 332 milyar Avroluk iş hacmi ile ülkenin brüt katma değerinin yaklaşık %4,7’sini oluşturmuştur. Sektörün tamamında yaklaşık 800.000’den fazla istihdam edilmekte olup sektörde yaklaşık 950 kadar şirket faaliyet göstermektedir.

Şirketlerin yaklaşık olarak %70’inin KOBİ’lerden oluştuğu gözlemlenmektedir. Yerli üretim tesisleri Avrupa’daki toplam üretimin üçte birinden fazla kapasiteye sahiptir. 2018 yılında sektördeki cironun yaklaşık 332 milyar Avro olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

2018 yılı itibarıyla taşıt üretimi bir önceki yıla göre %0,7 oranında azalmış ve aynı yıl toplam 4,37 milyon araç ihracı ile, ihracat bir önceki seneye göre %8,8 oranında azalmıştır. Yapılan araştırmalara göre, F. Almanya’da üretilen ortalama her 4 araçtan 3’ü ihraç edilmektedir. Söz konusu ihracatın yarıdan fazlası Avrupa ülkelerine yönelik olup ikinci sırada ABD ve üçüncü sırada ise Asya ülkeleri yer almaktadır.

Bunun yanı sıra, F. Almanya yalnızca Avrupa’nın en büyük motorlu araç üretimine değil aynı zamanda kıtanın en büyük motorlu araçlar pazarına da sahiptir. Ülkede 2018 yılı itibarıyla, bir önceki yıla kıyasla %0,2 oranında azalış ile 3,4 milyon yeni motorlu araç kaydının yapıldığı bilinmektedir.

Pazar (Adet)	2015	2016	2017	2018	2019
Binek Otomobil	3.206.042	3.351.607	3.441.262	3.435.778	3.607.258
Ticari Araçlar	333.783	357.260	369.146	386.282	409.801
Toplam Pazar	3.539.825	3.708.867	3.810.408	3.822.060	4.017.059

<http://www.oica.net/category/sales-statistics/>

Almanya 2019 yılı itibarıyla toplam 4 milyon adetlik araç pazarına sahiptir. Bununla birlikte Alman binek otomobil pazarı, 2020’nin Ocak ayında 246.300 adetlik kayıt ile % 7,3 düşüş kaydetti. Pazar, birçok markanın Avrupa Birliği’nin yeni emisyon direktifinin uygulanmasından önce yüksek emisyonlu modellerinin birçoğunu kaydettirmesi yönünde bir ithalatın ardından daraldı.

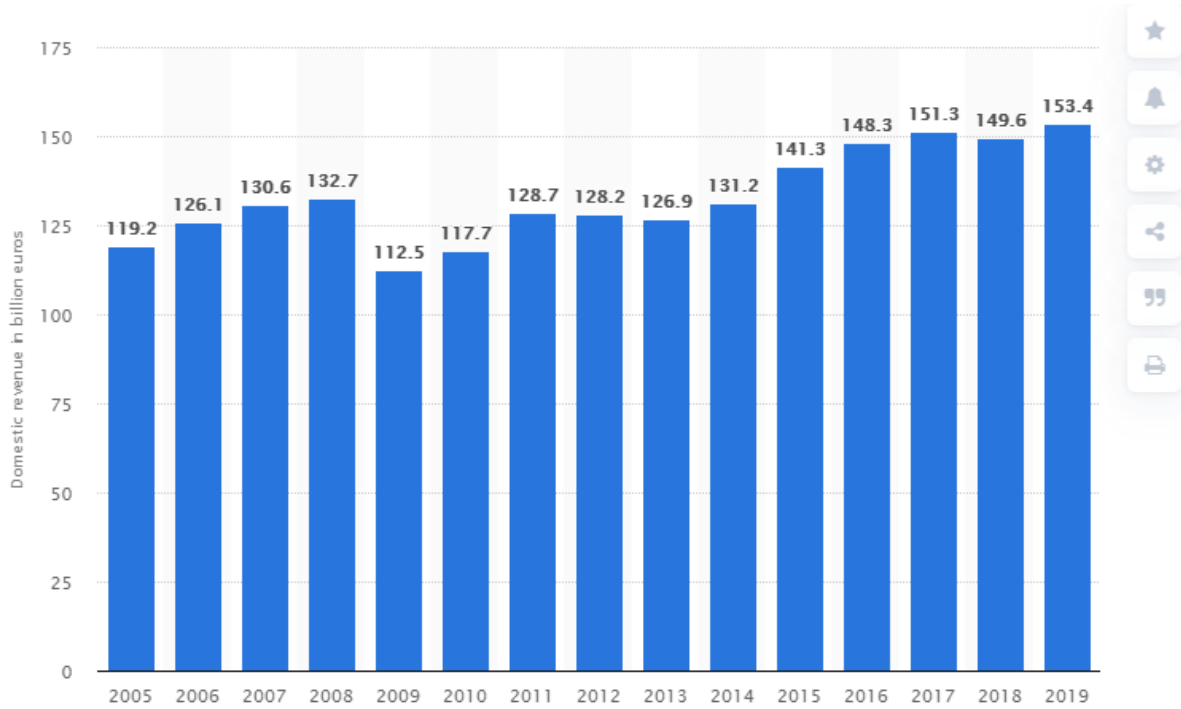
Üretim(Adet)	2015	2016	2017	2018	2019
Binek Otomobil	5.707.938	5.746.808	5.645.581	5.120.409	4.661.328
Ticari Araçlar	325.226	315.754	0	0	0
Toplam Üretim	6.033.164	6.062.562	5.645.581	5.120.409	4.661.328

<http://www.oica.net/production-statistics/>

Almanya'da otomobil endüstrisi yurt içi araç pazarı

(2005-2019 yılları)

(milyar Euro)

© Statista 2020

Almanya, 2018 yılında 3,99 milyon adet araç ihracatı gerçekleştirdi. Alman otomobil şirketleri, uluslararası ölçekte sektördeki en başarılı şirketlerden bazılarıdır. Aslında, Volkswagen Grubu, 2019 yılında dünya çapında satılan yaklaşık 11 milyon adet ile küresel satışlara dayanan lider motor üreticilerinin birincisi oldu. Volkswagen Grubu, Almanya'daki üretim hacmiyle de lider otomobil üreticisiydi. Daimler AG, pazardaki 3,36 milyon araçla daha geride kaldı ve BMW Grup, 2,54 milyon otomobille ilk üçü kazandı.

2018 yılında 643.518 adet Volkswagen, 255 bin adet Audi, 319.163 adet Mercedes, 28.695 adet Porsche, 316 bin adet BMW ve Mini, 227.9678 adet Opel marka araç pazarı gerçekleşti.

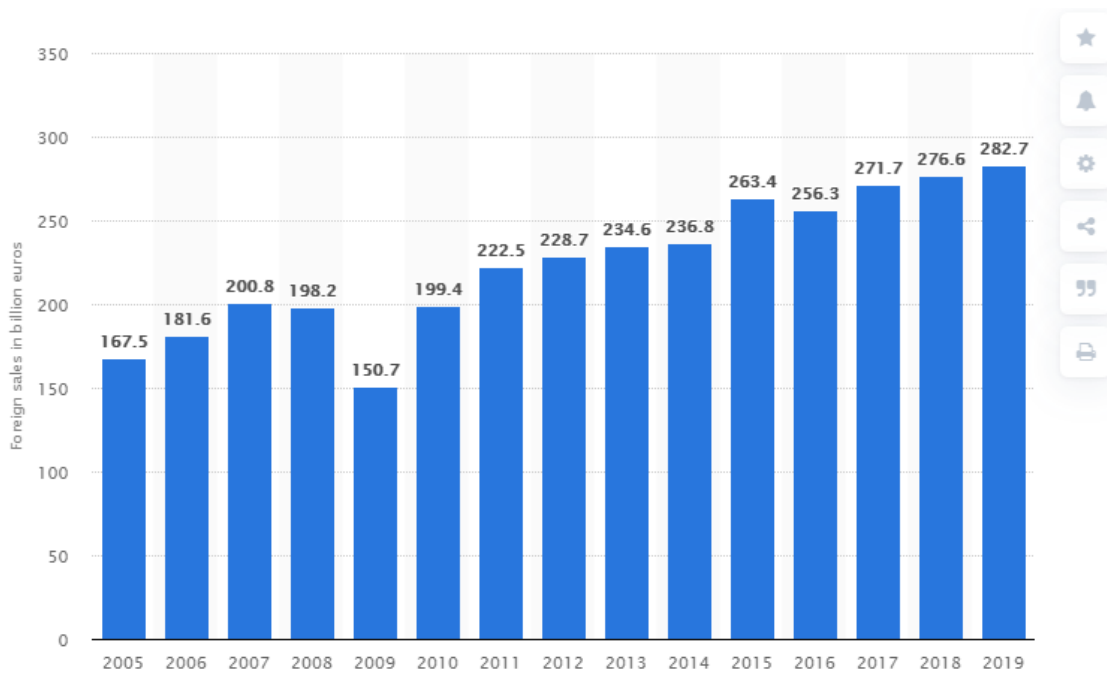
2019 yılında Almanya'dan ihraç edilen otomobillerin toplam ağırlığı yaklaşık 17,8 milyar ton iken, ihracat değeri 217,8 milyar avro olarak gerçekleşti. Alman araçları ağırlıklı olarak Avrupa ülkelerine ihraç edildi. Araç ihracatı için önde gelen diğer bölgeler arasında Kuzey ve Güney Amerika ile Asya yer almaktadır.

Alman motorlu taşıtlar için önde gelen ithalatçı ülkeler arasında ABD, İngiltere ve Çin ilk üç ülke arasında yer aldı. 2018 itibarıyla ABD'ye 25,48 milyar avro değerinde Alman arabası ithal edildi.

Binek otomobil markaları açısından, Almanlar yerli olarak en popüler olanlarıydı. 2019 yılında tescilli VW otomobillerinin sayısı yaklaşık 10 milyonu, bunu 4,5 milyon Opel ve 4,43 milyon Mercedes otomobil izledi. Volkswagen'in Golf ve Tiguan, güncel kayıtlarla Almanya'nın önde gelen otomobil modelleriydi. Tarihsel olarak, kayıtlı otomobil sayısı 1960'da 4,5 milyondan 2019'da 47 milyona yükseldi.

Almanya otomobil endüstrisi ihracat rakamları (2005-2019 yılları)

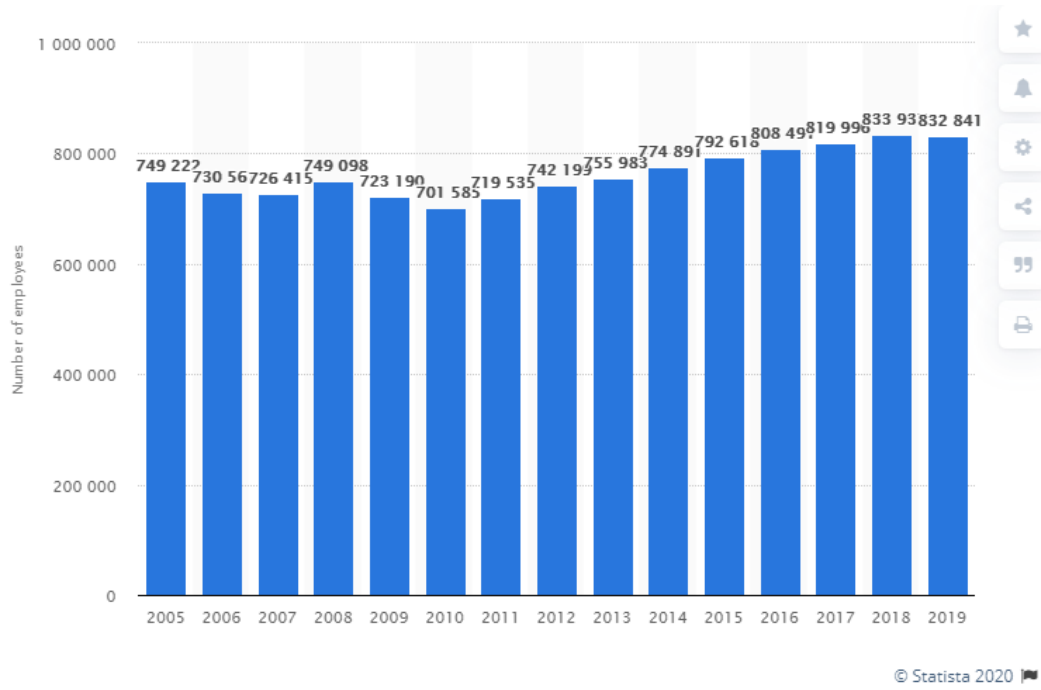
(milyar Euro)

© Statista 2020

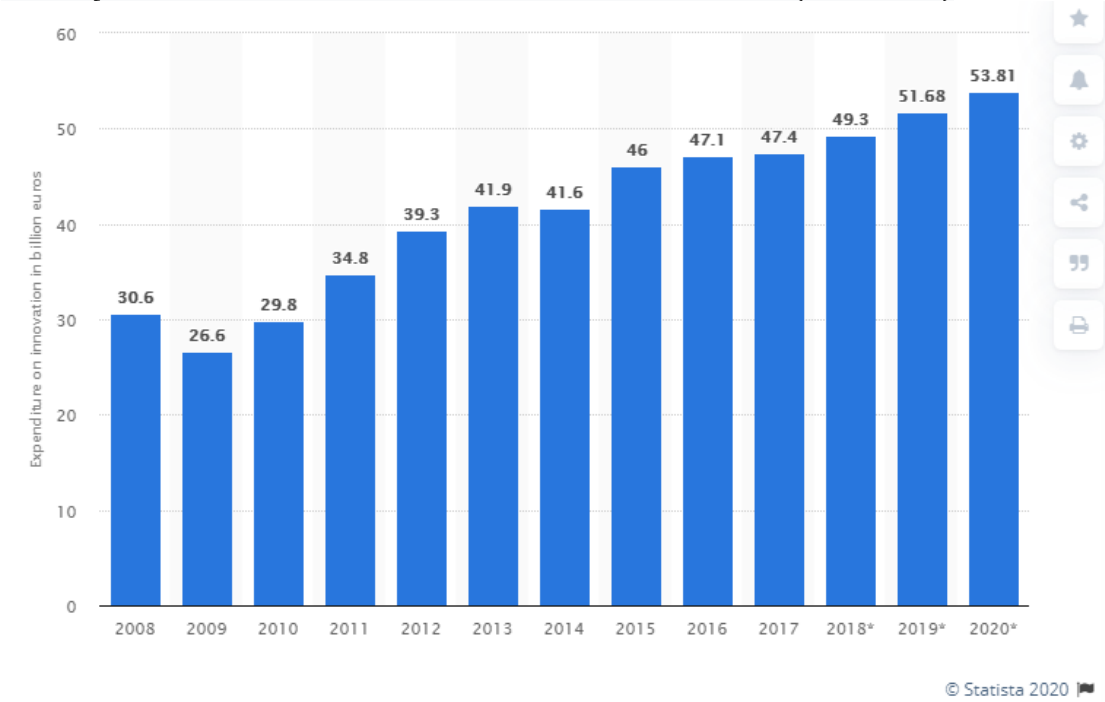
Bu istatistik, 2005'ten 2019'a kadar Almanya'da otomobil endüstrisinin ihracat rakamlarını göstermektedir. 2019 yılında otomobil endüstrisi, bir önceki yıla göre 276,6 milyar avro artışla 282,7 milyar avro artış gösterdi.

Almanya'da otomobil endüstrisinde çalışanlar (2005-2019)

2019 yılı itibariyle Alman Otomotiv endüstrisinde neredeyse 833 bin kişi çalışmaktaydı.

Almanya'da Otomobil Endüstrisinde Ar-Ge Harcamaları (2008-2020)

Almanya'nın Ar-Ge yatırımlarında 2020 yılı öngörüsü 53,81 milyar Euro'dur.

Almanya- Yıllar İtibariyle Seçilmiş Mal Grupları Bazında Otomotiv İthalatı- 1000 USD

Kod	Mal Grubu adı	2015	2016	2017	2018	2019
'8703	Binek Otomobiller	45.803.198	51.587.150	58.352.119	64.705.458	70.521.574
'8708	Otomotiv Tedarik Sanayi	34.221.737	37.211.902	41.603.217	43.870.523	39.541.788
'8704	Eşya Taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	5.095.368	5.410.486	5.597.477	7.136.095	7.507.094
'8701	Traktörler (87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç)	2.464.759	2.414.684	2.515.288	3.249.761	2.977.956
	Diğerler Mal Grupları Toplam	8.946.617	9.269.671	10.044.952	10.535.267	10.502.338
	87 Faslı TOPLAM	99.637.622	110.237.824	121.633.396	133.631.931	135.811.576

Kaynak: TİM

Almanya- Yıllar İtibariyle Seçilmiş Mal Grupları Bazında Otomotiv İhracatı- 1000 USD

Kod	Mal grubu adı	2015	2016	2017	2018	2019
'8703	Binek Otomobiller	152.938.406	152.226.963	157.003.953	155.037.984	142.271.010
'8708	Otomotiv Tedarik Sanayi	53.571.949	56.419.185	62.451.994	67.426.305	61.796.400
'8704	Eşya Taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	9.980.041	10.375.733	10.357.833	11.939.610	10.941.676
'8701	Traktörler (87.09 pozisyonuna giren traktörler hariç)	9.140.066	8.385.268	8.950.777	9.511.366	8.710.929
	Diğerleri	14.487.391	15.251.642	16.820.571	18.338.226	17.512.266
	87 Faslı Toplam	241.453.521	244.154.605	256.940.930	263.870.692	243.684.728

Kaynak: TİM

Türkiye'den Almanya'ya Otomotiv Endüstrisi İhracat Rakamları

ÜRÜN ADI	2018 Ocak - Aralık Değer (FOB USD)	2019 Ocak - Aralık Değer (FOB USD)	Değişim FOB USD%
OTOMOTİV TEDARİK SANAYİ	2.630.665.031,86	2.350.968.382,85	-10,63%
BİNEK OTOMOBİLLER	1.056.076.925,47	1.028.199.213,88	-2,64%
EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	360.205.295,35	343.367.559,29	-4,67%
ÇEKİCİLER	369.773.089,75	318.431.936,87	-13,88%
OTOBÜS. MİNİBÜS. MİDİBÜS	325.789.576,52	311.254.769,76	-4,46%

İKİ TEKERLEKLİ TAŞITLAR (BİSİKLET. MOPET. MOTOSİKLET)	3.884.334,39	12.968.975,61	233,88%
ÖZEL AMAÇLI MOTORLU TAŞITLAR	3.893.481,07	6.640.737,31	70,56%
MİNERAL YAKITLAR MİNERAL YAĞLAR VE ÜRÜNLER	1.171.605,86	859.281,41	-26,66%
DEMİRYOLU TAŞITLARI	110.075,83	515.508,08	368,32%
TOPLAM	4.751.569.416,10	4.373.206.365,06	-8%

Kaynak: ÜİB

Mal Grupları bazında Almanya'ya ihracatımız incelendiğinde birinci sırayı 2,35 milyar dolar ile otomotiv tedarik endüstrisi almaktadır. 2019 yılı rakamları bir önceki yıla göre %10,63 azalış göstermiştir.

Ana sanayinde ise sırasıyla binek otomobiller, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, çekiciler ve otobüs minibüs midibüsler en fazla ihracat yaptığımız ürün gruplarıdır.

Türkiye Almanya Otomotiv İhracatı (Milyon USD)

2015	2016	2017	2018	2019
3.296	3.957	4.366	4.752	4.373

Kaynak: TİM

01 Ocak 31 Mayıs Dönemi İçin 2019-2020 Yılı Karşılaştırması

2019	2020	Değişim
1.881	1.265	-32,76%

Kaynak: TİM

PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

Alman iş kültürü, esnekliği çok az olan, sıkı kurallardan oluşmaktadır. Dakiklik, hem iş hayatında hem sosyal hayatta son derece önem verilen bir konudur. İş yaşamının odak noktasını, nesnel/objektif olgular ve görevler oluşturmaktadır.

Bu çerçevede, Almanlar katılımcıların toplantılara tam zamanında ve hazırlıklı olarak gelmesini beklerler. Toplantıya katılamayacak ya da geç katılacak kişilerin, bu durumlarını önceden bildirmeleri gerekmektedir. İş için bir araya gelenler selamlaşmak için el sıkışır ve el sıkışma dışında bir temas iş yerinde uygun bulunmaz.

Karşıdakinin gözlerine bakmak ise Almanya'da gayet normaldir, dikkat ve ilgi belirtisi olarak algılanır. Almanlar iş yaşamında genelde gündemdeki konuyla ilgili objektif fikir alışverişine önem verirler. İş

yerindeki görüşmeler belli bir içeriğe odaklanır, kısa bir girizgâhtan sonra asıl konuya gelinir. Almanlar yetkinlikleriyle karşı tarafa güven vermek isterler, bu nedenle de neler yapabildiklerini görünür kılarlar. Bu yolla güven sağlamaya çalışırlar.

F. Almanya'daki iş kültürü ile ilgili ayrıntılı bilgilere aşağıdaki internet sayfasından ulaşılabilir: (http://iskulturu.com/almanya-is-kulturu/#Is_Gorusmesi_Yaparken).

Para Kullanımı

Almanlar tüketimde genellikle nakit ödemeyi tercih etmektedirler. Nakitten sonra en çok tercih edilen ödeme şekli EC kart denilen Girocar'lardır. F. Almanya kredi kartı ve diğer ödeme seçeneklerine ilgi son derece azdır. Kredi kartı kullanımında İngiltere, Fransa ve İskandinav ülkelerinin çok gerisinde bulunmaktadır. Pasaport ve Vize İşlemleri Almanya seyahati için başvuru yapmak isteyen Pasaport sahibi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ülkeye giriş yapabilmeleri için Almanya vize müracaatında bulunmaları gerekmektedir.

Hususi Pasaport, Hizmet Pasaportu ve Diplomatik Pasaport Hamili Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları 180 gün içerisinde 90 günü aşmayan seyahatleri için Almanya vizesi başvurusundan muaf tutulmaktadır. Uzun süreli (aile birleşimi, oturma izni, çalışma izni vb.) amaçlarla

Almanya'ya seyahat etmek isteyen tüm Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları Almanya vize başvurusunda bulunmakla mükelleftirler. Almanya Schengen Bölgesi'ne üye ülkeler arasında yer almaktadır.

Dolayısıyla T.C. vatandaşları, Almanya vizesi sahibi oldukları takdirde seyahatlerini Almanya'dan başlatmak şartıyla diğer Schengen ülkelerine de Almanya Schengen vizesi ile seyahat edebilmektedirler.

Almanya'ya seyahat etmek isteyen kişiler 90 güne kadar olan seyahatleri için Almanya Schengen Vizesi, 90 günden fazla olan seyahatleri için ise Almanya Ulusal Vizesi başvurusu yapmalıdır. Almanya Schengen Vizesi Avrupa Birliği (AB)'de 1995'te yürürlüğe giren Schengen Sözleşmesi ile bu Sözleşmeye taraf ülkeler arasında dolaşım serbestisi tanıyan bir bölge oluşturulmuştur. Bu sözleşmeyi imzalayan ülkeler, Schengen Bölgesi dışında kalan ülkelere ilişkin sınır geçişleri için ortak kurallara uygulamaya başlamıştır.

Toplamda 26 ülkeyi kapsayan Schengen Bölgesi; Almanya, Avusturya, Belçika, Çekya, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İspanya, İsveç, İtalya, Liechtenstein, Macaristan, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Polonya, Portekiz, Slovakya, Slovenya ve Yunanistan'ı kapsamaktadır.

İsviçre, İzlanda ve Norveç ise AB'ye üye olmadıkları halde özel bir anlaşma aracılığı ile Schengen Bölgesi'ne dâhil olmuşlardır. Schengen Bölgesi'ne üye ülkelere seyahat etmek isteyen kişiler, seyahatlerini vize başvurusunda bulundukları Schengen ülkesinden başlatmak kaydıyla diğer Schengen ülkelerine aynı vize ile seyahat edebilmektedir. Schengen vizesi 90 güne kadar olan seyahatler için geçerlidir. Almanya Vize Çeşitleri Almanya'ya seyahat etmek isteyen kişiler, gerçekleştirecekleri seyahatin amacına göre farklı vize türlerine başvurmalıdır.

Almanya vizesi, ülkeye yapılacak seyahatlerin süresine göre de ayrı sınıflandırılmaktadır. Almanya Konsoloslugu tarafından verilen vize çeşitleri aşağıdaki gibidir:

- Almanya Kısa Süreli (C Tipi) Vize: Almanya'ya resmi, turistik, ticari, gelir getiren faaliyet, eğitim, tedavi, ziyaret, gönüllü faaliyet, araştırma, konferansa katılma, spor veya kültürel etkinliğe katılmak amacıyla seyahat etmek isteyen kişileri kapsayan Schengen vizesi "C Tipi" vize kategorisine girmektedir.

- Almanya Ulusal (D Tipi) Vize: Almanya'da kesintisiz olarak 90 günden fazla konaklamak isteyen kişilere (öğrenci, aile birleşimi, çalışma amaçlı) ikamet için verilen vize tipidir. Almanya Ulusal Vizesi (D Tipi vize) başvuruları yalnızca Almanya Konsolosluğu'na ve Almanya Büyükelçiliği'ne birebir başvuru yapılarak alınabilir.

- Almanya Transit Vize: Türkiye'den hareket edip Almanya üzerinden üçüncü bir ülkeye transit geçiş yapacak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, Havaalanı Transit Vize başvurusunda bulunmalıdır. A Tipi Vize sahipleri, havalimanında uluslararası transit bölümünü terk etmeden ve pasaport kontrolünden geçmeden aktarma yapmak suretiyle seyahat ederler.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri Almanya'da resmi kuruluşlarda mesai saatleri, genelde, hafta içi her gün sabah 08.00'den akşam 16.00 ya kadardır. Endüstriyel işletmelerin büyük bölümünde ilki 06.00-14.00 saatleri arası ve ikincisi ise 14.00-22.00 saatleri arası olmak üzere çift vardiyalı sistem uygulanmaktadır. Bazı büyük işletmelerde üç vardiyalı sistem de uygulanmaktadır (22.00- 06.00).

Almanya'da mesai günleri Pazartesi-Cuma arası olmak üzere beş gündür. Çalışma saatleri ise, özellikle kamu kuruluşlarında değişmekte olup, hizmet binalarının giriş kapılarında, el kitaplarında, internet sayfalarında vb. hatırlatılmaktadır. Özel sektörün erken saatte işe başladığı (genellikle sabah 07.00-08.00) ve akşam saat 17.00 civarında mesainin sona erdirildiği görülmektedir.

Diğer taraftan, birçok firma ve kurum, saat 09.00-17.00 arasındaki katı iş günü yerine, çalışma saatlerini esnekletirebilmektedir. Ancak, çoğunlukla yeterli sayıda elemanın işyerinde bulunmasının zorunlu olmasını sağlayan bir çekirdek iş saati bulunmaktadır.

F. Almanya'daki resmi tatiller hakkındaki bilgiler aşağıdaki internet sayfaları üzerinden temin edilebilir:

(<https://www.officeholidays.com/countries/germany/2020>)

(<https://www.timeanddate.com/holidays/germany/2020>)

(<https://publicholidays.de/2020-dates/>)

Yerel Saat

F. Almanya, Orta Avrupa saat diliminde yer alır (CET). Saat dilimi, Fransa veya İtalya gibi diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, tüm Almanya'da geçerlidir. Almanya'da yaz ve kış saati uygulaması yapılır. Yaz saati ve kış saati uygulamaları arasında bir saatlik fark vardır. F. Almanya'da yaz saati her yıl Mart ayının son Pazar günü başlar. Saatler 2.00'dan 3.00'a ayarlanır. Kış saati her yıl Ekim ayının son Pazar günü başlar. Saatler 3.00'dan 2.00'a ayarlanır.

Ülkeye seyahat öncesinde konaklama, hava durumu, pratik bilgiler v.b. konularla ilgili bilgi için İspanya'nın resmi turizm internet sitesi (<https://www.spain.info/en/>) üzerinden bilgi edinilebilir.

COVID-19 (KOVID-19) SALGINI NEDENİYLE ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ'NDE ALINAN ÖNLEMLER

Alman Dışişleri Bakanlığı Çin Temsilciliği tarafından yayımlanan uyarı yazısında, Çin'e giriş veya Çin'den çıkış yapan tüm yolcuların ateşlerinin ölçülebileceği ve en ufak bir belirtide ilgili yolcunun karantinaya alınabileceğine ilişkin hususlar yer almaktadır. Nanjiing, Shenyang ve Qingdao'ya uçuşlar da 28 Mart tarihine kadar durdurulmuştur. AB, AB üyesi olmayan ülkelerden gelen insanlara gümrük girişlerini, korona salgını nedeniyle 30 gün süreliğine kapatma kararı aldığını açıklamıştır (18.03.2020).

1 Mart 2020 tarihi itibarıyla Bavarya, Saarland, Aşağı Saksonya, Berlin ve Kuzey Ren-Vestfalya Eyaletlerinde tüm okullarda 13 Nisan'a kadar eğitime ara verileceği duyurulmuştur (<https://www.tagesschau.de/newsticker/liveblog-coronavirus-111.html>). Aşağı Saksonya Eyaleti'nde; 16 Mart 2019 tarihinden itibaren kreşler 1 ay süreyle tatil edilmiştir. İlk, orta ve lise eğitiminin ise 30 Mart-12 Nisan arası tatil olması beklenirken, bu okullar da 16.03.2019 tarihinden itibaren tatil edilmiştir. Üniversite ikinci dönem eğitiminin 1 Nisan'da başlaması öngörülürken açılış tarihi 20 Nisan 2020 tarihine ertelenmiştir. Bin kişiyi aşan organizasyonlar iptal edilmektedir. 13 Mart itibarıyla, Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı camilerde (Almanya genelinde) Cuma Namazı uygulaması kaldırılmıştır.

Federal İçişleri Bakanlığınca yapılan açıklamada Almanya Federal Cumhuriyeti 16 Mart 2020 Pazartesi saat 08.00'den itibaren Fransa, Avusturya, Danimarka, Lüksemburg ve İsviçre'ye kara yolundan geçişlerde kısıtlamalar getirdiğini duyurmuş olup, tedarik zincirinin işbu uygulamadan etkilenmeyeceğini bildirmiştir. Diğer yandan, şundan itibaren Almanya'da pazar günleri hiçbir kısıtlama olmaksızın yüklerin taşınmasına izin verilmekte olup bu uygulama 30.05.2020 tarihine kadar sürdürülecektir (Kaynak: UND, 17.03.2020). TIR Şoförleri için vize başvurularının kabulünün, Ankara Büyükelçiliğinin talimatı doğrultusunda bir sonraki duyuruya kadar durdurulduğu ifade edilmiştir (Kaynak: UND, 19.03.2020). Pazar günü / tatil günlerine ilişkin yol yasakları da bulunmaktadır (Kaynak: UND, 24.03.2020).

Alman Makamları, ısrarla mal ticaretini etkileyecek politikalardan uzak durulacağını açıklamaktadır. Önce Volkswagen Grubu ardından Daimler, corona (korona) salgını nedeniyle, öncelikle kısa süreli olarak Avrupa'daki üretimlerinin büyük bir kısmını durdurduklarını açıklamıştır. Hessen Eyaletinde bulunan Opel Fabrikası da üretimi durdurmuştur (18.03.2020).

Almanya'da düzenlenecek fuarlar coronavirus (koronavirüs) nedeniyle ya iptal edilmiş ya da ertelenmiştir. Fuar idareleri genel olarak fuar ücretinin bir sonraki yıla aktarımı yolunu tercih ederken, konaklama ve ulaşım konularında firmalara iade yapmakta sorunlar yaşanmaktadır.

20-24 Nisan 2020 tarihinde yapılması öngörülen Dünyanın en büyük sanayi fuarı olan, önce 13-17 Temmuz 2020 tarihine ve daha sonra 12-16 Nisan 2021 tarihine ertelenen Hannover Messe Fuarı, 73 yıllık tarihinde ilk defa bu sene düzenlenmeyecektir. Her sene yaklaşık 200 firmamızın katıldığı Fuar, firmalarımızın muhatapları ile görüşmesini sağlayan, aynı zamanda

fuvar esansında sanayi sektörüne ilişkin tüm dünyadaki teknolojik gelişmelerin tartışıldığı bir platform olması nedeniyle düzenlenmemesi tüm firmalar için bir kayıp olarak düşünülmektedir. Fuar organizatörü Deutsche Messe tarafından potansiyel katılımcılar ve ziyaretçiler için dijital ortamda alternatif düzenlemelerin yapılacağını duyurulmuştur (26.03.2020).

Corona (korona) salgını nedeniyle dünyaca ünlü uçak üreticisi Airbus, Almanya'nın Bremen ve Stade şehirlerindeki merkezlerinde ve 2015 yılında Amerika'nın Alabama Eyaleti Mobile şehrinde kurulan şubesinde 6 Nisan 2020 tarihinde üretimini durdurmuştur. Bremen'deki sivil havacılık bölümünde üretim 27 Nisan'a kadar askıya alınmış olup havacılık ve silahlanma bölümü faaliyete devam etmektedir. Stade fabrikasındaki üretime ise, 6-11 Nisan tarihleri arasında ara verilmiş ve bazı üretim bölümlerinde kısıtlamalara gidileceği açıklanmıştır. Bununla birlikte, kritik işlere ilişkin faaliyetler devam etmektedir (15.04.2020).

24-30 Eylül 2020 tarihleri arasında yapılması öngörülen IAA-Hafif Ticari Araçlar Fuarı bu sene itibarıyla fuar organizatörü VDA (Alman Otomotiv Sanayicileri Birliği) tarafından iptal edilmiştir. Her iki senede bir yapılan ve sonuncusu 2018 yılında gerçekleştirilen IAA, Bakanlığımızın desteklediği bireysel ve prestijli fuarlar listesinde de yer almaktadır (06.05.2020).

8-13 Mart 2020 tarihleri arasında, Almanya'nın Frankfurt am Main şehrinde düzenlenmesi öngörülen Light & Building Fuarı COVID-19 (KOVİD-19) tedbirleri kapsamında 2020 Eylül ayına ertelenmişti. Ancak, 7 Mayıs'ta yapılan açıklamalara göre söz konusu Fuarın 2022 yılına ertelendiği öğrenilmiştir. Yine aynı tarihte yapılan bir diğer açıklama ile otomotiv yedek parça sektörünün en önemli fuarlarından olan Automechanika Fuarı'nın da 2021 yılı Eylül ayına ertelendiği duyurulmuştur (08.05.2020).

Aşağı Saksonya Ekonomi Bakanlığı tarafından, corona (korona) salgını nedeniyle uluslararası tedarik zincirlerindeki aksaklıklardan etkilenen şirketler için Tedarik Zinciri İletişim Merkezi kurulmuştur. Yurt dışından gerekli parçaların temin edilememesi durumunda sorun yaşayan Aşağı Saksonya şirketlerinin bu merkeze başvurmaları beklenmektedir. Söz konusu Merkezin çalışmaları, Sanayi ve Ticaret Odası tarafından desteklenmektedir. Ekonomi Bakanı Dr. Bernd Althusmann tarafından, üretimin yeniden başlama sürecinde uluslararası tedarik zincirlerinin sağlıklı işleyişinin Aşağı Saksonya ekonomisi için büyük önem taşıdığı hususuna işaret edilerek 'Contact Point International Supply Chain' ile yurt dışından teslimat zorluklarından etkilenen şirketlere destek sağlanacağı ifade edilmiştir. Bakanlık bünyesinde oluşturulan 'Contact Point International Supply Chain' irtibat noktasına, sanayi firmaları e-posta ile ulaşabilmektedirler (15.05.2020).

Almanya Federal Cumhuriyeti Ekonomi ve Enerji Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre; yine aynı Bakanlık tarafından verilen ve sağlık sektöründe faaliyet gösteren Alman firmalarının (aşı, ilaç, solunum cihazı, maske, koruyucu tulum vb. alanlarda ürün geliştiren ve üreten firmalar) tamamen veya belirli bir kısmının AB dışı yatırımcılar tarafından satın alınmasını

zorlaştıran yasa değişikliği (Dış Ticaret Yasası) teklifi Almanya Federal Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunca 20/05/2020 tarihinde onaylanmıştır. Söz konusu yasa değişikliği teklifi, Almanya Resmi Gazetesinde yayımlanmasını müteakip yürürlüğe girecektir. Söz konusu yasa değişikliğinin, global düzeyde yaşanmakta olan COVID-19 (KOVİD-19) salgını nedeniyle sağlık sektörünün stratejik önemi haiz olmasından dolayı yapıldığı düşünülmektedir (20.05.2020).

Alman Federal Hükümeti, 15.06.2020 tarihi itibarıyla korona aşısı üretme sürecinde olan biyoteknoloji şirketi CureVac'a Kreditanstalt für Wiederaufbau KfW Bank(Kalkınma Bankası) aracılığıyla 300 milyon avro tutarında sermaye artırımını yapılmasını sağlayarak firmada %23 oranında bir hisseye sahip olmuştur. Hükümet, mevcut hisselerin satın alınması yoluyla değil, sermaye artırımını yoluyla bu ortaklığı gerçekleştirmiştir (17.06.2020).

20-24 Nisan 2020 tarihleri arasında yapılması öngörülen ve corona (korona) salgını nedeniyle 2021 yılına ertelenen dünyanın en büyük sanayi fuarı Hannover Messe'nin organizatörü Deutsche Messe tarafından yapılan açıklamada, 14-15 Temmuz 2020 tarihleri arasında fuarın dijital ortamda online olarak gerçekleştirileceği bildirilmiştir. İki gün boyunca çevrimiçi sunum ve paneller, networking ve matchmaking etkinlikleri, canlı birebir görüşme imkanı, geleneksel Hannover Messe Hermes ödül töreni, 'Women Power' ve 'Innovation Track' gibi özel etkinlikler gerçekleştirilecektir. Ayrıca, fuar organizatörü tarafından, önümüzdeki dönem düzenlenecek olan geleneksel fuarların yanısıra dijital versiyonlarının da gerçekleştirileceği bildirilmiştir (18.06.2020).

Diğer yandan, bu sene 17-20 Kasım 2020 tarihlerinde düzenlenmesi öngörülen Euro Tier/Energy Decentral Fuarının 9-12 Şubat 2021 tarihinde gerçekleştirileceği fuar organizatörü DLG tarafından açıklanmıştır. Her iki senede bir yapılan bahse konu fuarda, canlı hayvanların yanısıra hayvancılık sektöründe gerçekleştirilen inovatif teknolojiler, hizmetler, genetik ürünler, yemleme teknolojileri ve yemler, enerji dağıtım merkezleri de yer almaktadır (18.06.2020).

Türk Hava Yolları ve Lufthansa ortaklığı olan SunExpress Deutschland GmbH şirketi corona (korona) salgını nedeniyle ortaya çıkan ekonomik kriz nedeniyle kapattığı duyurulmuştur. 28 Ocak 2011 tarihinde Almanya'da ticaret siciline kayıt olan Frankfurt merkezli SunExpress Almanya, toplamda 69 uçağı bulunan SunExpress Türkiye şirketinin, 20 uçak ve 1200 çalışanı bulunan Alman şirketi olarak faaliyet göstermekteydi. Şirket Covid-19 (Kvid-19) salgını nedeniyle 2 Nisan 2020 ile 31 Mayıs 2020 tarihleri arasında neredeyse hiçbir uçuş gerçekleştirememiş, 1 Haziran'dan bu yana iç hat uçuşları ve 10 Haziran'dan bu yana da yurt dışı uçuşları (Türk tatil bölgelerine) olmak üzere, seferlerine kademeli olarak yeniden başlamıştır. Şirketin açıklamasına göre planlanmış olan uçuşların, Lufthansa iştiraki şirket olan Eurowings, SunExpress Türkiye ve diğer havayolları tarafından gerçekleştirileceği belirtilmektedir. Grubun daha fazla, Almanya, Avusturya ve İsviçre bölgelerinden Türkiye'ye yönelik uçuşlara odaklanacağı bildirilmekte olup, şimdilik Akdeniz Bölgesi destinasyonlarının mevcut olmayacağı düşünülmektedir (23.06.2020).

Ülkeler Tarafından Uygulanan COVID-19 (KOVİD-19) Geçici Ticaret Önlemleri İçin: <https://www.macmap.org/en/covid19> (ITC-Market Access Map/COVID-19 Temporary Trade Measures)

Ekonomik Destekler

Federal Ekonomi Bakanlığı tarafından, firmaların karantina altına alınması halinde devlet garantili (Almanya genelinde) kredi programının başlatılacağı duyurulmuştur. Aynı zamanda, ülke için stratejik önemi haiz firmalar için sıkıntı oluşması halinde devlet tarafından destek verileceği ifade edilmiştir (13.03.2020).

Önceden planlı ulusal ve uluslararası etkinliklerin iptal edilmeye başlanması ve dünya ekonomisinde görülen belirsizliğin özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler üzerindeki etkilerini azaltmak maksadı ile merkezi hükümet tarafından bir teşvik paketi açıklanmıştır. 2008 ekonomik krizinde başvurulan yöntemler temel alınarak hazırlanan söz konusu destekler 16 Mart'tan itibaren yürürlüğe girecek olup; bu kapsamda, birinci olarak, işletmelere istihdam giderlerini karşılamak amacı ile hibe niteliğinde ve yaklaşık yüzde elli oranında destek sağlanması öngörülmektedir. İkinci olarak ise özellikle küçük işletmelerin finans sıkıntılarını karşılamak üzere, bu işletmelere uzun süreli ve düşük faizli kredi sağlanması planlanmaktadır.

Finansal açıdan tüm yardım taleplerinin karşılanacağını peşinen vaat eden Maliye Bakanı Sayın Scholz, koronavirüs salgınının ekonomik etkilerini azaltmak amacı ile 615 milyar avroluk bir bütçe ayrıldığını, uygulanacak limitsiz kredi programı ile şirketlerin destekleneceğini ifade etmiştir .

(<https://www.wirtschaft.nrw/coronavirus-informationen-ansprechpartner>,<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/coronakrise-wirtschaft01.html> , (20.03.2020).

Aşağı Saksonya Eyaleti Ekonomi, Çalışma, Ulaşım ve Dijitalleşme Bakanlığı tarafından Ekonomi Destek Paketi açıklanmıştır. Bu çerçevede, Eyalet parlamentosu 25 Mart 2020 tarihinde 1,4 milyar avro ek bütçeyi onaylamış ve kredi garanti programlarının 3 milyar avroya çıkarılmasını kabul etmiştir. Otomotiv sanayiinde dünyanın en önemli firmalarının bulunduğu Eyalette ekonomik destek paketinin açıklanması olumlu karşılanmıştır. Alman sanayi firmalarının üretimlerine normal seyrinde devam etmesi ihracatçı firmalarımızı olumlu yönde etkileyecektir (30.03.2020).

Hessen Eyaleti, mevcut durum nedeniyle darboğaza giren şirketlere destek sunacağını açıklamıştır. Hessen Eyaleti Ekonomi Bakanlığının WIBank ile birlikte bu konuyla ilgili bir çalışma başlattığı belirtilmiş olup, Ekonomi Bakanı Sn. Tarek Al-Wzir, gelişmeleri çok yakından takip ettiklerini ve Hessen ekonomisiyle temas halinde olduklarını ifade etmiştir. WIBank aracılığı ile acil durumlarda ticari krediler sunulacağını ifade eden Bakan, benzer bir kredi çalışmasının Federal Hükümet tarafından da KfW (Devlet Bankası) aracılığı ile yürütüldüğünü, amaçlarının, bu kriz geçene kadar firmaları ayakta tutabilmek olduğunu belirtmiştir (<https://wirtschaft.hessen.de/presse/pressemitteilung/coronahilfen-fuer->

unternehmen, Hessen Ekonomi Bakanlığı Resmi Web Sayfası). Hessen Eyaletinde, coronavirus (koronavirüs) nedeni ile otomotiv gibi bazı sektörler ciddi oranda üretimi durdurmakla birlikte, özellikle küçük ve orta işletmeler ciddi işçi çıkarımlarına başlamıştır. Coronavirus'e (koronavirüs) bağlı durumun devam etmesi firmaların finansal yapılarını ciddi bir şekilde etkileyecektir. Bu nedenle firmaların yapılarındaki bozukluklar çeşitli sektörlerdeki ihracatımızı olumsuz etkileyebileceği kaygısı bulunmaktadır (25.03.2020).

Benzer şekilde Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti Ekonomi Bakanı Sn. Andreas Pinkwart tarafından yapılan basın açıklamasında, Federal hükümet ile birlikte her tür dar boğaza karşı KRV'de yerleşik firmaların finansal anlamda desteklenmesine hazır olduklarını, yakın zamanda eyalet genelinde bir teşvik paketinin açıklanması için çalıştıklarını ve amaçlarının krizden güçlenerek çıkmak olduğunu belirtmiştir (<https://www.wirtschaft.nrw/pressemitteilung/minister-pinkwart-wir-sind-gut-geruestet-damit-die-unternehmen>).

Bavyera Ekonomi Bakanlığının açıklamasına göre ise, Eyalet genelinde 20 Mayıs 2020 tarihine kadarki bütün orta ve büyük ölçekli fuarlar ilgili tüm aktörlerin ortak görüşü ile iptal edilmiş veya ertelenmiştir. Bunun yanında, 1000 kişi ve üzeri katılımlı bütün etkinlikler Paskalya tatilinin sonu olan 19 Nisan 2020 tarihine kadar yapılmayacaktır. Bavyera Ekonomi Bakanlığı'nın bir diğer açıklamasına göre, coronavirus (koronavirüs) salgını sebebiyle ticari ve ekonomik faaliyetleri zarar gören işletmelere yönelik bir destekleme programı devreye girmiş bulunmaktadır. Bu kapsamda firmalar, büyüklükleri, nitelikleri ve coronavirus (koronavirüs) salgını nedeniyle oluşan ticari kayıpları dikkate alınarak yapılacak değerlendirme sonrasında, hibe, düşük faizli krediler ve Bavyera Kalkınma Bankası (LfA Förderbank Bayern) yükümlülüklerinden muafiyet sağlamasıyla marifetiyle desteklenecektir. Bu çerçevede ilgili destekleme bütçesi ilk etapta 100 milyon Avro tutarında artırılmıştır. Bavyera Hükümetince alınan bir diğer karar da çalışma saatlerinin azaltılmasına giden firmalarla ilgilidir. Federal Hükümetin ilgili kararına paralel olarak, çalışma saatlerini azaltan firmalara, azalacak işçi ücretlerinin kısmi telafisi için bazı kolaylıklar ve destekler sağlanacaktır. Bu destekler aşağıda kısaca belirtilmiştir:

- Böylesi durumlarda önceden firmaların Federal İstihdam Ajansı'ndan (Bundesagentur für Arbeit) talep edebilecekleri "Kurzarbeitsgeld" (kısa süreli çalışan desteği) için başvuru şartı olan "çalışanlarının en az üçte birinin etkilenmesi" şartı yerine, "çalışanlarının %10'unun etkilenmesi" kuralı getirilmiştir.
- Bu durumdaki işçilerin sosyal güvenlik primleri belirlenen süreç boyunca Federal İstihdam Ajansı tarafından ödenecektir.
- Geçici işçiler (taşeron firma kanalıyla çalışanlar da dahil) de kısa süreli çalışan desteğinden faydalanabilecektir.
- Kısa süreli çalışan desteği süresinin Federal Hükümet kararıyla 12 ila 24 ay süreyle uzatılması imkan dahilindedir.

Diğer taraftan, vergi yükümlülükleri bağlamında firmalara sağlanacak destekler henüz deklare edilmemiş olmakla birlikte, Gelir ve Kurumlar Vergilerinin ön ödeme oranlarının sıfıra indirilmesi, tahakkuk etmiş vergi borçlarının ertelenmesi ve gecikme durumlarında uygulanan faizin %0,5 puanlık kısmından feragat edilmesi suretiyle işletmelere önemli kolaylıklar sağlanabileceğine dair bilgi edinilmiştir (11.03.2020).

Coronavirus'ünden (koronavirüsünden) dolayı oluşan giriş (uçuş) yasakları nedeniyle uçuşların büyük bir kısmını iptal etmiş olan Lufthansa Hava Yolları Şirketi, corona (korona) krizinden dolayı meydana gelen büyük iş kayıpları nedeniyle devlet yardımına başvurmak istemektedir. Alman Demiryolları (Deutsche Bahn) da aylık alınan yolcu biletlerinin, bilet kredisi olarak vatandaşlara iade edileceğini açıklamıştır.

Aşağı Saksonya Eyalet Ekonomi Bakanlığı, 08.04.-30.09.2020 tarihleri arasında gerçekleşecek olan inşaat, tedarik ve hizmet alımına ilişkin kamu ihalelerinde, gerek kamu ihtiyaçlarının daha hızlı bir şekilde temin edilmesinin gerekse şirketlerin mali durumlarına katkı yapılarak istihdamın devam ettirilmesinin amaçlayan birtakım kolaylıklar getirildiğini açıklamıştır. Yüzölçümü bakımından Almanya'nın ikinci, GSYİH büyüklüğü açısından dördüncü büyük eyaleti olan Aşağı Saksonya'da kamu ihalelerinde birtakım kolaylıklar getirilmesi gerek burada yerleşik ülkemiz kökenli iş insanlarına ait firmalar gerekse merkezi ülkemizde şubesi burada bulunan firmalarımız açısından bir fırsat yaratacaktır.

Söz konusu yeni, düzenleme ile:

- 3 milyon Avroya kadar olan inşaat projeleri için ihalenin davet usulüyle yapılması (daha önce 50 bin ile 150 bin arasındaki projeler için geçerliydi),
- 1 milyon Avroya kadar olan inşaat projeleri için resmi ihale süreci olmaması (önceden bu meblağ 25 bin Avro idi),
- İhale tutarları, Avrupa Birliği kriterlerinin altında olan hizmet ve mal ihalelerinde ise ihaleyi düzenleyen kurum uygun ihale şeklini belirleyebilmesi,
- Corona (korona) salgını ile ilgili 214 bin Avroya kadar olan acil mal ve hizmet ihtiyaçları için herhangi bir ihale şartı aranmaksızın doğrudan temin yoluna gidilmesi sağlanmıştır.

VW'nin Çin'deki fabrikası 20.02.2020 tarihinden itibaren faaliyetine başlamıştır. VW, Avrupa çapındaki üretimine ise ilk olarak Slovakya'nın başkenti Bratislava'da 20.04.2020 tarihi itibarıyla başlamış bulunmakta olup, Almanya'daki üretimine ise 8000 kişinin çalıştığı Zwickau fabrikasında 23.04.2020 tarihinde başlayacaktır. Ancak işçilerin büyük çoğunluğunun 3 Mayıs 2020 tarihine kadar kısa çalışma uygulaması kapsamında olması nedeniyle üretim aşamalı olarak artırılabilecektir. Ayrıca, firmanın Chemnitz kentindeki motor fabrikası da 23.04.2020 tarihinde tekrar üretime geçecektir. VW'nin merkezi Wolfsburg'un yanı sıra Emden, Dresden ve Hannover kentlerindeki fabrikalarının ise 27 Nisan tarihinden itibaren adım adım üretime geçeceği bildirilmektedir.

Alman otomotiv sanayicileri tarafından, 20 Nisan 2020 tarihi itibarıyla otomobil bayiilerinin faaliyete başlaması olumlu bir adım olarak değerlendirilmekle beraber, ilk önceliğin tüketicilerde araç alım isteğinin canlandırılması olduğu, talebin canlanmasıyla birlikte otomotiv firmalarının üretime tam anlamıyla başlayabileceği ve bu kapsamda da

tedarikçilerinden mal sipariş edebileceği belirtilmektedir. Bu kapsamda da, bünyesinde 1,6 milyon kişiyi istihdam eden otomotiv sanayi temsilcileri tarafından daha önce Hükümete önerilen hurda teşviğinin ivedilikle yürürlüğe konması talep edilmektedir.

Beş haftalık aradan sonra VW, 27 Nisan sabahı itibariyle şirketin merkezinin de bulunduğu Aşağı Saksonya Eyaleti'ndeki Wolfsburg, Hannover ve Emden fabrikalarında Eyalet Başbakanı Stephan Weil'in Wolfsburg fabrikasını ziyaretiyle üretime başlanmıştır. VW üreten fabrikalarda, şirket tarafından insan sağlığını korumak üzere 100 kadar yeni kural ve düzenleme getirilmiştir. Sosyal mesafenin korunması esas alınmakla birlikte yakın mesafede çalışılan işler için plexi cam bölmeler yerleştirilmiştir. Üretim şu anda üç vardiya yerine bir vardiya olarak planlanmıştır. Emden'deki fabrikada, öncelikle ana gövde üreten işçiler çalışmaya başlamış olup, 28 Nisan'da boyama ustaları, 29 Nisan'da da birleştirme işçileri üretim sürecine dahil olacaklardır. İlk bitmiş arabanın 30 Nisan tarihinde bantlarda olması, bu fabrikadaki 9 bin işçiden 2 bin kadarının bu hafta işe başlaması beklenmektedir. VW fabrikalarında, çalışma alanlarında yeşil, sarı ve kırmızı olarak ayrıma gidilmiştir. Örneğin; kırmızı alanlarda yakın mesafeli çalışma ortamı olduğu için işçilere maske takma zorunluluğu getirilmiştir. Mola sürelerinde kişisel temizliğin sağlanabilmesi için uzatmaya gidilmiştir. VW, 29 Nisan 2020 tarihinden itibaren günlük 250 araç üretimi hedeflemektedir. Üretimin tam kapasiteye geçmesi ise önümüzdeki beş haftalık süreçte gerçekleşecektir.

Avrupa'nın 2. en büyük dünyanın ise 9. en büyük, Almanya'nın ulusal havayolu şirketi Lufthansa tarafından şirketin kendini finanse edemeyeceğine ilişkin açıklama yapılması üzerine, Başbakan Merkel başkanlığındaki Federal Hükümet yetkililerinin, Lufthansa Yönetim Kurulu Başkanı Carsten Spohr ile bir araya gelerek şirketin içinde bulunduğu corona (korona) krizinden nasıl kurtarılacağı konusunda bir zirve gerçekleştirmesi öngörülmektedir. Bahse konu zirvede, firmanın finansman krizini atlatabilmesini teminen 10 milyar Euro tutarında bir teşvik paketinin gündeme getirilmesi beklenmektedir. Ancak, bu yardımın hangi düzenleme ve şartlar dahilinde yapılacağı henüz belirlenmemiştir. Bu yılın ilk üç ayında 1,2 milyar Euro zarar eden Lufthansa'nın, ikinci çeyrekte daha fazla zarar etmesi, corona (korona) krizi sonrasında da şirketin filosunda 100 adet uçağın daha az olması dolayısıyla da yaklaşık 10.000 çalışanın işten çıkarılması beklenmektedir.

Alman hükümetinin korona krizi kapsamında, kısa çalışma ödeneklerinin artırılmasını, daha fazla korona testi yapılmasını ve grip aşısı rezervlerinin oluşturulmasını planlanmakta olduğu, ayrıca, ülkedeki işsizlerin güncel durum nedeniyle yeni bir işe başvuramayacaklarından, işsizlik parası süresinin uzatılmasının da öngörüldüğü belirtilmektedir. Bunun dışında, sağlık çalışanlarına ve hasta bakıcılarına 1500 Avro'ya kadar korona bonusu verilmesi konusunda karar alınmıştır. Yine, Almanya'daki salgının seyrini daha sıkı takip edebilmek için, laboratuvarlar ve doktorlar artık sadece şüpheli korona vakalarını, onaylanmış enfeksiyonları ve ölümleri sağlık otoritelerine bildirmekle kalmayacak, aynı zamanda negatif test sonuçları ve iyileşenleri de rapor edeceklerdir. Öte yandan, korona salgınının önümüzdeki kış döneminde bitmeyeceğine ilişkin tahminler yapılmakta ve bu çerçevede sağlık sistemini olumsuz yönde

etkilememek için, 4,5 milyon kutu grip aşısının tedarik edileceği ifade edilmektedir (29 Nisan 2020).

Almanya'nın demiryolu şirketi Deutsche Bahn (DB), Federal Hükümetin isteğiyle halihazırda aktif tutulan hatlarda corona (korona) salgını nedeniyle oluşan zararın artık şirket tarafından karşılanamayacağı belirtilerek, Lufthansa'nın da talep etmiş olduğu gibi, 10 milyar avroya ihtiyaç duyulduğunu belirten bir rapor sunmuştur. Konu, Ulaştırma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, Ülkemiz dahil 40 ülkede çelik sektöründe faaliyet gösteren ve 100 ülkeden müşterisi olan asansör üreticisi Thyssen-Krupp da kredi görüşmelerine başlamıştır.

Almanya Federal Meclis Başkanı Wolfgang Schäuble, koronavirüsten kaynaklanan ekonomik krizde devletin olanaklarının da sınırlı olduğunu ve devletin her açığı kapatabilecek bir kapasiteye sahip olamadığını, ancak ekonomiden sağlanan kazanç oranında yardıma bulunulabileceğini ifade etmiştir.

Aşağı Saksonya Ekonomi Bakanlığı tarafından, corona salgını nedeniyle uluslararası tedarik zincirlerindeki aksaklıklardan etkilenen şirketler için Tedarik Zinciri İletişim Merkezi kurulmuştur. Yurt dışından gerekli parçaların temin edilememesi durumunda sorun yaşayan Aşağı Saksonya şirketlerinin bu merkeze başvurmaları beklenmektedir. Söz konusu Merkezin çalışmaları, Sanayi ve Ticaret Odası tarafından desteklenmektedir. Ekonomi Bakanı Dr. Bernd Althusmann tarafından, üretimin yeniden başlama sürecinde uluslararası tedarik zincirlerinin sağlıklı işleyişinin Aşağı Saksonya ekonomisi için büyük önem taşıdığı hususuna işaret edilerek 'Contact Point International Supply Chain' ile yurt dışından teslimat zorluklarından etkilenen şirketlere destek sağlanacağı ifade edilmiştir. Bakanlık bünyesinde oluşturulan 'Contact Point International Supply Chain' irtibat noktasına, sanayi firmaları e-posta ile ulaşabilmektedirler.

25 Mayıs tarihinde Federal Maliye Bakanlığı tarafından içeriği açıklanan Lufthansa'ya yönelik teşvik paketi Federal Hükümet tarafından karara bağlanmıştır. Toplam 9 milyar avro tutarındaki paketin 3 milyar avrosu KfW Bankası'ndan (Yeniden Yapılandırma Kredi Bankası) kredi olarak, 6 milyar avro tutarındaki kısmın ise, devletin acil durumlarda önemli şirketlere hissedar olabilmek için oluşturduğu Ekonomi İstikrar Fonu'ndan hibe olarak verilmesi Fon Yönetimi tarafından uygun görülmüştür. Devletin hisse payının %20 olarak belirlenmesi, ancak Lufthansa'nın başka bir şirket tarafından devralınması tehdidi ile karşı karşıya kalması gibi istisnai durumlarda bu hissenin yüzde 5 oranında artırılması hakkının saklı tutulacağı bildirilmiştir. Yüzde 25 artı bir hisse, devletin şirketle ilgili önemli stratejik kararları bloke edebilmesi anlamına gelmektedir. Paket kapsamında, Lufthansa'nın emisyon salınımını azaltmak için uçak filosunu yenilemesi şartı da getirilmiştir. Paketin, Lufthansa'nın ilgili kurulları ve AB Komisyonu'nun da onayını alması gerekmekte olup, 26 Mayıs 2020 tarihi itibarıyla firmanın yönetim kurulu tarafından paket onaylanmış ve AB Komisyonu'na gönderilmiştir. AB kurallarına göre devletin katılımının geçici karakterde olması ve devletin normale dönüş için bir çıkış stratejisi sunması gerekmektedir (26.05.2020).

Federal Alman Hükümeti, corona (korona) salgınına müteakip ekonominin canlandırılması amacıyla, iki gün boyunca devam eden müzakerelerin ardından, 3 Haziran 2020 tarihinde 130 milyar Avro değerinde kapsamlı bir “Konjonktür, Kriz Yönetimi ve Gelecek Paketi” açıklamıştır. Başbakan Angela Merkel tarafından yapılan açıklamada, anılan paket sayesinde salgının neden olduğu olumsuz etkilerin hafifletilmesi, ekonominin canlandırılması, istihdamın artırılması, firmaların ve çalışanların korunmasını teminen klasik yardım unsurlarından ziyade gelecek perspektifi içeren “iddialı” kararların alındığı belirtilmiştir. Anılan paket, yurtdışı müteahhitlik, lojistik gibi sektörlerdeki dijitalleşme çalışmaları ve geleceğe yönelik ticareti etkileyecek hususları içermesinden dolayı oldukça dikkat çekicidir.

Söz konusu paketle birlikte;

- Ekonominin güçlendirilmesi, firmaların korunması ve uluslararası platformda Almanya’nın ekonomik gücünün ortaya konulması,
- Gelecekte oluşabilecek ekonomik ve sosyal zorlukların hafifletilmesi,
- Eyaletlerin ve Belediyelerin güçlendirilmesi,
- Gençlerin ve ailelerin desteklenmesi,
- Dijital geleceğe ve iklimlendirme teknolojilerine yönelik yatırımların çoğaltılması ve Almanya’nın lider teknoloji ihracatçısı olarak gücünün artırılması,
- Sağlık sisteminin güçlendirilerek gelecekteki salgınlara karşı korunma mekanizmalarının geliştirilmesi ve
- Avrupa Birliği’nin desteklenerek görece yardıma muhtaç ülkelere yardım edilmesi, amaçlanmaktadır (05.06.2020).

Almanya Federal Cumhuriyeti kişisel koruyucu ekipman üretimi için devlet destek programı başlatmıştır. Bu teşvik paketinin, ithalat bağımlılığını azaltmak ve tıbbi koruyucu ekipmanların tedarik güvenliğini sağlamak için oluşturulduğu belirtilmekte olup, programın destek miktarının 100 milyon Avro olduğu ifade edilmektedir. Federal hükümetin, mevcut ya da kısa sürede temin edilebilen koruyucu maske üretim tesislerine destek, yeni planlanan/yenilikçi koruyucu maske üretim tesislerine destek ve maske üretiminde kullanılan meltblown filtre teknolojisine destek olmak üzere üç yönlü destek paketi açıkladığı belirtilmiştir. Başvuru başına 10 milyon avroya kadar destek verildiği ifade edilmektedir (23.06.2020).

Geleceğe Dönük Beklentiler

Önde gelen Alman ekonomistleri, coronavirus (koronavirüs) salgınının sonuçlarına yönelik olarak 15 sayfalık bir önlemler bildirisi yayımlamışlar ve bu bildiride 2020 yılı ilk yarısında Almanya ekonomisinde bir daralma beklediklerini ifade etmişlerdir. Bu bildiride, şimdi alınacak önlemlerin daha sonra coronavirus’ün (koronavirüsün) yaratacağı sonuçlar ile mücadele etmekten daha kolay ve etkin olacağına vurgu yapılmıştır.

(<https://www.tagesschau.de/wirtschaft/corona-wirtschaft-107.html>).

Duisburg-Essen Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırmaya göre de, Alman otomotiv markalarının depolarında, toplam 1,3-1,7 milyon araçlık stoğun bulunduğu ve hiçbir şirketin

kullanmadığı üretim kapasitesini yıllarca taşıyamayacağı, "iyimser bir tahminle" şu an otomobil üreticisi firmalarla, onların yan sanayinde çalışan yaklaşık 830 bin kişiden en az 100 bin kişinin işine son verileceği, sektörün ürettiği araçlara yönelik talebin bu yıl içinde yüzde 15 azalacağı tahmin edilerek sektörün tekrar kendine gelmesinin 10 yıldan fazla bir zaman alacağı öngörüsünde bulunulmuştur.

Söz konusu araştırmada, Almanya otomotiv sanayinin ürettiği yıllık otomobil rakamının, 2019'da bir önceki yıla göre yaklaşık 400 bin azalarak 4,7 milyon otomobile düştüğü belirtilmiş ve satış oranlarının bu yıl Almanya'da yüzde 15, Çin'de yüzde 20, Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 25 ve İtalya'da yüzde 30 azalacağı tahmin edilmiştir. Talebin küresel bazda düşeceği varsayımıyla, Almanya'nın, " iyimser bir tahminle" en fazla 3,8 milyon, "kötümser bir tahminle" de 3,4 milyon araç üreteceği belirtilerek sorunun tedarik zincirindeki aksaklıklar değil, açık bir şekilde azalan talep olduğu ifade edilmiştir. Araştırmada, sektörün içine gireceği krizin şiddetini azaltmak için hükümete katma değer vergisini kaldırması ya da negatif katma değer vergisi uygulamasına geçmesi tavsiye edilmektedir. Küresel ekonomiyi tehdit eden coronavirus (koronavirüs) salgınının Alman otomotiv endüstrisinde yaratacağı sıkıntı maalesef bu endüstriye yan sanayici olarak hizmet veren ülkemiz firmalarının üretiminde ve ihracatında da olumsuzluklara neden olabilecektir (30.03.2020).

Bu kapsamda Aşağı Saksonya Eyaleti Metal Sanayi İşverenler Derneği ve Aşağı Saksonya Eyaleti İşadamları Derneği tarafından 08.04.2020 tarihinde yapılan basın toplantısında, bünyesinde 12 adet dünya markasını barındıran ve üretimine salgın nedeniyle ara veren Volkswagen firmasında üretimin kısa sürede başlamamasının, Eyaletteki çalışan insan gücünün %60'ından daha fazlasının otomotiv sanayii ve yan dallarında çalıştığı, metal ve kimya sektöründeki küçük ve orta ölçekli tedarikçilerin salgın öncesinde hali hazırda mali sıkıntıları olduğu dikkate alındığında, Eyalet ve dolayısıyla Ülke ekonomisi için ciddi sonuçlar doğuracağı kuşkusunu bulunmaktadır (09.04.2020).

Almanya'da otomotiv sektörünün tekrar üretime geçme planlarının büyük ölçüde Almanya'daki Federal Hükümetin ve Eyalet Hükümetlerinin kamusal alanda yaşamı normale döndürmek için uygulayacakları politikalara bağlı olduğu ifade edilmektedir.

Diğer yandan, Bavyera Eyaleti Başbakanı Markus Söder, Almanya'nın önümüzdeki süreçte milyarlarca maskeye ihtiyaç duyacağını, bunun için maskelerin Almanya'da üretimine ağırlık verileceğini ifade etmiştir. Otomotiv imalatını 30 Nisan 2020 tarihine kadar durdurmuş olan BMW firması, 8 Nisan 2020 yaptığı açıklamayla, Başbakan Söder'in çağrısına uyarak gerekli altyapıyı hızla kurmak suretiyle Bavyera'daki tesislerde günde birkaç yüz bin adet maskeyi üretir hale geleceklerini duyurmuştur. Siemens firmasının da benzer bir niyet beyanında bulunması, büyük ölçekli üreticilerin sahaya girmesiyle Almanya'nın tıbbi koruyucu maske pazarında hızla önemli bir aktör haline gelme ihtimalini güçlendirmektedir (11.04.2020).

Ayrıca, Volkswagen ve BMW tarafından yapılan ayrı ayrı açıklamalarda, otomotiv endüstrisinin ve tüketici talebinin canlandırılmasını teminen yeni araç satışlarında devlet desteği talep

edilmiştir. Bavyera Eyaleti Başbakanı Markus Söder de 2009 yılında yaşanan global mali kriz esnasında bir yıl boyunca uygulanan yeni araç satın alınmasına ilişkin 2500 Euro tutarındaki hurda araç teşviğinin o dönemde anılan sanayi için başarılı olduğu ancak bugün yaşanan durumun o dönemden çok daha acil olduğu vurgulanarak bu defa uygulanacak araç başına teşvik bedelinin daha yüksek ve uygulama süresinin çok daha uzun olması gerektiği ifade edilmiştir (11.04.2020).

VW Grubu, halihazırda Almanya'da trafikte Euro 3 emisyon standardını sağlamayan beş milyon civarında binek araç ve hafif ticari araç bulunduğu belirtilerek bu stoğun eritilmesini teminen karbondioksit emisyonlarına göre hurda teşviği belirlenmesi, bu şekilde çevreyi daha az kirleten araçlar için daha fazla devlet desteği verilmesini talep etmiştir. Ayrıca, elektrikli araçlar için uygulanan desteğin devam etmesinin gerekliliği de vurgulanmıştır. Bu yönde bir teşvik uygulanması gerekliliği Alman otomotiv sektörü ve siyasetinden de destek almakta olup, söz konusu teşvikin kısa vadede yürürlüğe konması beklenmektedir (15.04.2020).

Alman otomotiv sanayii şu an Güney Avrupa ülkelerindeki tedarikçilerinin üretim yapamaması dolayısıyla üretimlerine tam olarak başlayamamaktadır. Ülkemiz tedarikçi firmalarının halen üretimlerine devam ediyor olmaları, Almanya'ya ihracatın arttırılmasında bir avantaj olarak nitelendirilmektedir. Nitekim, VW'nin, Avrupa'da üretimini durdurduğu sırada Çin'de üretime geçmiş olduğu dikkate alınırsa, VW'nin Ülkemize yapması öngörülen yatırımının yaşanan corona (korona) krizi sonrasında daha da önem kazanacağı düşünülmektedir (21.04.2020).

Alman Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği-DIHK'nin, korona krizinde ekonomiye canlılık kazandırmak için hazırlanan teklifi Başbakan Merkel'e ve Ekonomi Bakanı Altmaier'e iletilmiştir. Teklifte, dijital uygulamaların (apps) kullanılarak, insanların günlük hayatlarında sosyal mesafeyi korumaları ve böylece evde kalma zorunluluğunu ortadan kaldırılması ele alınmaktadır.

Söz konusu çalışmada; telefonlara yüklenecek bir uygulamayla, insanların alışveriş merkezlerine, mağazalara, lokanta ve cafelere, otellere, yaya bölgelerine, sahillere, milli parklara, fuarlara dijital bilet alarak girmeleri beklenmektedir. Daha açık bir ifadeyle kişiler gitmek istedikleri yerler için dijital bilet uygulamasıyla bir nevi randevu talep edecek ve talebi gün ve saat belirtilmek kaydıyla merkezi sistem tarafından onaylanacaktır. Her mekân için olması gereken maksimum sayıdaki insan ve hâlihazırda o anda orada bulunan insan sayısı hesaplanarak yeni taleplere cevap verilecektir. Bu şekilde, insanların kalabalık olarak bir mekânda bulunmalarının veya kuyruk oluşturmalarının önüne geçilerek hem enfeksiyonun yayılmasının önlenmesi hem de ekonominin canlı tutulması sağlanmış olacaktır. Bununla birlikte, gerçek zamanlı konum verilerinin insanların akışlarını eşitlemek için kullanılabileceği de gündeme getirilmiştir. Örneğin, otobüs veya trendeki kişilerin yoğunluğu zaten çok yüksekse, akıllı telefon kullanıcılarının push bildirimi ile uyarılması gibi.

Bahse konu teklif, henüz çok yeni olduğundan dolayı olumlu ve olumsuz yönleri, ne kadar uygulanabilir olduğu henüz Alman kamuoyunda tartışılmamıştır. Bilim adamlarının da belirttiği

üzere, salgın hâlihazırda önlense de etkilerinin uzun vadede devam etmesi ve buna benzer yeni salgınların oluşması da ihtimal dâhilindedir. Sanayide Industry 4.0 çerçevesinde akıllı fabrika uygulamalarının giderek yaygınlaştığı günümüzde halihazırda uygulanması uzak gözüken bu teklifin üzerinde, salgın sonrası normal hayata ne zaman ve nasıl döneleceği konusunda bir örnek görüş olarak, tartışılabileceği düşünülmektedir (29.04.2020).

Almanya'da corona (korona) virüs salgını Ocak ve Şubat aylarındaki ekonomik performansı önemli ölçüde yavaşlatmasa da, salgının 2020'nin ilk çeyreğini ciddi derecede etkilediği görülmektedir. Federal İstatistik Dairesi, gayri safi yurtiçi hasılanın, 2019'un IV. çeyreği ile karşılaştırıldığında; fiyat, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış olarak, % 2,2 azaldığını açıklamıştır. Bu düşüşün, 2008/2009 küresel ekonomik krizinden bu yana görülen en büyük düşüş ve Alman birleşmesinden bu yana ikinci büyük düşüş olduğu belirtilmektedir. Hane halkı tüketici harcamaları da 2020 yılının ilk çeyreğinde keskin bir düşüş göstermiştir. Ekipmanlara yapılan yatırımlar, özellikle makine, cihaz ve otomobil olmak üzere, önemli derecede azalmıştır. Diğer yandan, devlet harcamalarının ve inşaat yatırımlarının dengeleyici bir etkiye sahip olduğu ve GSYH'da daha da büyük bir düşüşü önlediği ifade edilmektedir. Dış ticaret açısından hem ihracat hem de ithalat 2019'un dördüncü çeyreğine kıyasla önemli derecede düşüş göstermiştir. İstihdamda ise 2020'nin ilk çeyreğinde bir sene önceki senenin çeyreğine göre pek değişiklik olmadığı ifade edilmektedir (147.000 kişi, %0,3 artış gözlenmiştir)

KAYNAKLAR

1. OICA www.oica.net
2. Statista <https://www.statista.com/>
3. Ticaret Bakanlığı www.ticaret.gov.tr
4. Trademap www.trademap.org
5. TÜİK www.tuik.gov.tr
6. Türkiye İhracatçılar Meclisi <http://www.tim.org.tr/tr/>
7. Uludağ İhracatçı Birlikleri <http://www.uib.org.tr/tr/>

YASAL UYARI; Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.